

„Creșterea eficacității aplicării legislației Uniunii Europene în ceea ce privește ajutoarele de stat, prin formarea aplicată a experților implicați în gestionarea fondurilor europene”, Cod SMIS 48106
Proiect co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POAT 2007-2013

MONITORIZAREA, CONTROLUL ȘI RAPORTAREA AJUTOARELOR DE STAT

MODULUL 3

CUPRINS

CUPRINS.....	2
1. CONTROLUL AJUTOARELOR DE STAT (INTRODUCERE)	4
2. PREVEDERI LEGALE PRIVIND MONITORIZAREA, CONTROLUL ȘI RAPORTAREA AJUTOARELOR DE STAT	7
2.1. Prevederi comunitare.....	7
2.2. Prevederi naționale.....	9
3. MONITORIZAREA AJUTOARELOR DE STAT ÎN RELAȚIA COMISIA EUROPEANĂ / CONSILIUL CONCURENȚEI - FURNIZOR	11
3.1 Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de către Comisia Europeană.....	11
3.2 Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de către Consiliul Concurenței.....	13
3.2.1. Procedura de raportare a ajutoarelor de stat de către furnizorii de ajutor	14
3.2.2. Inventarierea ajutoarelor de stat acordate în România.....	17
3.2.3. Raportul anual al ajutoarelor de stat acordate în România.....	18
4. MONITORIZAREA AJUTOARELOR DE STAT ÎN RELAȚIA FURNIZOR - BENEFICIAR... ..	19
4.1. Controlul ajutoarelor de stat în România, Stat Membru al Uniunii Europene	19
4.2. Raportarea ajutoarelor de stat de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de furnizor de ajutor de stat.....	19
4.3. Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de Ministerul Finanțelor Publice	22
4.3.1. Ajutoarele de stat administrate de Ministerul Finanțelor Publice.....	22
4.3.2. Activitatea de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice	24
Studiu de caz – Monitorizarea ajutoarelor de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice în baza H.G. nr. 797/2012	29
Studiu de caz – Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de Comisia Europeană pentru ajutoarele de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice în baza unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională	32
Tipul de cheltuială eligibilă pentru care se solicită finanțare.....	35
TOTAL.....	35
5. Sancțiuni în caz de nerespectare a legislației în domeniul ajutorului de stat	43
5.1. Sancțiuni prevăzute pentru beneficiarul ajutorului de stat.....	43
5.2. Dispoziții sancționatorii recente.....	43
5.3. Ajutorul de stat existent, ajutorul de stat ilegal și ajutorul de stat utilizat abuziv.....	45
5.4. Recuperarea ajutoarelor de stat.....	46
5.4.1. Prevederi comunitare.....	46
5.4.2. Prevederi naționale	47

5.4.3. Termenul de prescripție privind dreptul Comisiei Europene de a cere recuperarea ajutorului de stat	49
5.4.4. Principiul așteptărilor legitime.....	49
5.4.5. Decizii	50
5.4.5.1. Decizii emise de Comisia Europeană.....	50
Studiu de caz – Prezentarea Deciziei de recuperare emisă de Comisia Europeană pentru ajutorul de stat acordat Malev Hungarian Airlines Zrt- SA 30584.....	51
5.4.5.2. Decizii emise de furnizorii de ajutor de stat.....	53
Studiu de caz – Prezentarea Deciziei de recuperare pentru SC X SRL	58
6. BIBLIOGRAFIE	61

1. CONTROLUL AJUTOARELOR DE STAT (INTRODUCERE)

Punctul de plecare al politicii Uniunii Europene privind ajutoarele de stat îl constituie [articolul 107 alineatul \(1\) din Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene \(TFUE\)](#): *“cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.”*

Conform acestei prevederi, măsurile de ajutor care îndeplinesc toate criteriile prevăzute sunt, în principiu, incompatibile cu Piața comună, însă aceasta incompatibilitate nu presupune o interdicere totală. Există situații în care ajutorul de stat poate fi considerat compatibil („excepții”).

Existența acestor excepții justifică, de asemenea, verificarea de către Comisia Europeană a măsurilor de ajutor de stat pe care un Stat membru intenționează să le acorde: *„Comisia, împreună cu statele membre, verifică permanent regimurile ajutoarelor existente în aceste state [...]”* ([art. 108 din TFUE](#)).

În cursul 8 mai 2012, Comisia Europeană a prezentat un proiect de reformă sub forma Comunicării privind modernizarea ajutorului de stat. Conform acesteia, *“un control al ajutoarelor de stat mai strict și mai bine direcționat poate încuraja elaborarea unor politici mai eficace de consolidare a creșterii și poate asigura menținerea caracterului limitat al denaturărilor concurenței, astfel încât piața internă să rămână deschisă și competitivă. De asemenea, un astfel de control poate contribui la îmbunătățirea calității finanțelor publice. Un cadru mai bine orientat va permite statelor membre să contribuie într-o mai mare măsură atât la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 pentru o creștere durabilă, cât și la consolidarea bugetară . [...]”*

Modernizarea controlului ajutoarelor de stat este necesară pentru a îmbunătăți calitatea analizei efectuate de Comisie și pentru a transforma acest instrument într-un mijloc de promovare a unei utilizări judicioase a resurselor publice alocate politicilor orientate către creștere și de limitare a denaturărilor susceptibile să aducă atingere condițiilor de concurență echitabile pe piața internă. Actuala complexitate a normelor de fond, precum și cea a cadrului procedural, care se aplică în egală măsură cazurilor

mai mici și celor mai mari, reprezintă o provocare pentru controlul ajutoarelor de stat.”

Conform Comunicării Comisiei Europene mai sus menționate, modernizarea controlului ajutoarelor de stat vizează trei obiective: (i) încurajarea creșterii durabile, inteligente și favorabile incluziunii pe o piață internă competitivă, (ii) concentrarea controlului ex - ante efectuat de Comisie asupra cazurilor care au cel mai mare impact asupra pieței interne, consolidând, în același timp, cooperarea statelor membre în materie de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat și (iii) eficientizarea prin simplificare a normelor și accelerarea procesului decizional.

România, în calitate de Stat Membru al Uniunii Europene, are obligația ca, în procesul de elaborare și implementare a ajutoarelor de stat să respecte criteriile și condițiile prevăzute de regulamentele specifice.

Legislația comunitară care stabilește criteriile de compatibilitate a ajutoarelor de stat face obiectul revizuirii, de regulă, la o perioadă de 5 ani.

Aceasta revizuire are la bază date statistice privind ajutoarele de stat acordate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene. Modificările rezultate vizează atât o maximizare a efectelor economice urmărite prin acordarea lor, cât și simplificarea și flexibilizarea procedurilor de aprobare/informare a Comisiei Europene.

Având în vedere contextul prezentat, apare necesară și revizuirea legislației naționale în domeniul ajutorului de stat pentru a putea răspunde modificărilor de abordare pe care Comisia Europeană le propune prin noile regulamente în vigoare pentru perioada de programare 2014 - 2020.

Controlul ajutoarelor de stat acordate în Uniunea Europeană reprezintă o componentă esențială a politicii în domeniul concurenței și o măsură de protecție necesară pentru o concurență efectivă și liberul schimb.

Obiectivul controlului acordării ajutoarelor de stat se poate exprima printr-o mai bună eficiență și direcționare a cheltuielilor publice.

Responsabilitatea controlului acordării ajutoarelor de stat aparține atât Statelor Membre prin actele de normative emise de autoritățile publice, cât și Comisiei Europene, prin prerogativele acordate în baza legislației comunitare și respectiv prin deciziile emise de către aceasta.

Comisia deține, în temeiul articolelor 107 și 108 din Tratat, competența specifică de a decide asupra compatibilității ajutoarelor de stat cu Piața comună atunci când examinează ajutoarele de stat existente, atunci când adoptă decizii privind ajutorul nou sau ajutorul modificat și atunci când ia măsuri în cazul nerespectării deciziilor sale sau a obligațiilor privind notificarea.

Pentru a se permite Comisiei să monitorizeze eficient respectarea deciziilor emise de aceasta, a fost necesară instituirea unei obligații generale de raportare privind toate schemele de ajutor existente.

Monitorizarea ajutoarelor de stat implică activități de supraveghere și control al ajutoarelor de stat existente, în vederea verificării respectării prevederilor comunitare/naționale în domeniu, inclusiv a deciziilor emise de Comisia Europeană. Acestor activități li se adaugă și colectarea, verificarea și procesarea datelor și informațiilor raportate de furnizorii sau beneficiarii de ajutor de stat.

Desfășurarea acestei activități, ex post momentului acordării ajutoarelor de stat, asigură transparența procesului de acordare a ajutoarelor de stat, certifică respectarea condițiilor specifice impuse în domeniu (nivel maxim al intensității, cumul al ajutoarelor, investiții realizate, noi locuri de muncă create, viabilizare etc.) și contribuie la limitarea gradului de distorsionare a concurenței indus de măsurile de sprijin implementate.

Pornind de la actorii implicați în această activitate, pot fi identificate două paliere în cadrul cărora se realizează activitatea de monitorizare:

I. Monitorizarea ajutoarelor de stat în relația furnizor - beneficiar;

II. Monitorizarea ajutoarelor de stat în relația Comisia Europeană / Consiliul Concurenței - furnizor.

În cele ce urmează sunt prezentate principalele aspecte legate de monitorizarea ajutoarelor de stat, pornind de la cadrul legal în limitele căruia se desfășoară și încheind cu procedura specifică urmată de Ministerul Finanțelor Publice, în calitate furnizor de ajutor de stat, în acest domeniu.

2. PREVEDERI LEGALE PRIVIND MONITORIZAREA, CONTROLUL ȘI RAPORTAREA AJUTOARELOR DE STAT

Cadrul de reglementare incident domeniului monitorizării / raportării ajutoarelor de stat este asigurat, pe de o parte, de prevederi comunitare (UE) în domeniu și, pe de altă parte, de legislație națională.

2.1. Prevederi comunitare

Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene

În baza prevederilor Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene (TFUE), Comisia Europeană deține prerogative în ceea ce privește monitorizarea măsurilor de ajutor de stat implementate de statele membre.

Conform articolului 108, alineatul (1) din TFUE, «Comisia, împreună cu statele membre, verifică permanent regimurile ajutoarelor existente în aceste state».

Regulamente de procedură

Comisia Europeană acordă un grad sporit de interes modului de derulare a măsurilor de ajutor de stat și a efectelor acestora. În consecință, în cadrul **regulamentelor de procedură**¹ și **de punere în aplicare**², sunt prevăzute obligații pentru statele membre în ceea ce privește raportarea datelor și informațiilor privind ajutoarele de stat implementate precum și acțiunile ce pot fi întreprinse de Comisia Europeană în cazul identificării unor ajutoare ilegale sau utilizate abuziv.

Aceste prevederi au în vedere, în principal, următoarele aspecte:

- ❖ raportarea anuală a datelor privind ajutoarele de stat existente;
- ❖ transmiterea unor informații suplimentare în cazul în care Comisia Europeană consideră necesar acest lucru;
- ❖ forma și data limită de transmitere a raportărilor;
- ❖ deschiderea de către Comisie, din proprie inițiativă sau în urma unei plângeri, a unei investigații cu privire la un ajutor presupus ilegal;
- ❖ facilitarea accesului reprezentanților Comisiei Europene în cazul controalelor efectuate de aceștia la fața locului;

¹ Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 83/1 din 27.03.1999, cu modificările și completările ulterioare;

² Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 140/1 din 30.04.2004, cu modificările și completările ulterioare;

- ❖ emiterea de către Comisie a deciziilor de suspendare a acordării ajutorului de stat ilegal sau de recuperare a ajutorului ilegal și incompatibil;
- ❖ termenul de prescripție pentru recuperarea ajutorului ilegal;
- ❖ metoda de calcul și rata dobânzii aplicabilă recuperării ajutorului ilegal etc.

Alte regulamente

Pentru a întări capacitatea Comisiei Europene în domeniul controlului și supravegherii ajutorului de stat, au fost inserate prevederi privind monitorizarea și raportarea acestuia și în **alte regulamente comunitare**.

Spre exemplu, Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare³ conține prevederi referitoare la monitorizarea și raportarea ajutoarelor acordate în baza acestuia. În acest caz, Comisia are obligația de a monitoriza ajutoarele exceptate, în timp ce statele membre trebuie să îi furnizeze toate informațiile solicitate, în forma și la termenele menționate de aceasta.

Prevederi similare se regăsesc și în Regulamentul privind ajutorul *de minimis*⁴, Orientările privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020⁵ sau Comunicarea privind sectorul bancar⁶.

Reglementările în domeniul ajutorului de stat sunt obligatorii inclusiv în cazul măsurilor de finanțare din fonduri structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune).

Prevederile Regulamentului (CE) nr. 1083/2006⁷ sau ale Regulamentului (CE) nr. 1828/2006⁸ respectă condiționalitățile stabilite de articolul 107 din TFUE. Spre exemplu articolul 54 alineatul (4) din Regulamentului nr. 1083/2006 stabilește că *“pentru susținerea acordată de state întreprinderilor în sensul articolului 87 din Tratat, ajutoarele publice acordate în temeiul programelor operaționale respectă plafoanele stabilite în materie de ajutoare de stat.”*

³ Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 214 din 09.08.2008;

⁴ Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379 din 28.12.2006;

⁵ publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 209 din 23.07.2013;

⁶ Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 august 2013, a normelor privind ajutoarele de stat pentru măsurile de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 216 din 30.07.2013;

⁷ Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 301 din 12.11.2008;

⁸ Regulamentului (CE) nr. 1828/2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 371/1 din 27.12.2006;

2.2. Prevederi naționale

În calitate de stat membru al Uniunii Europene, România are obligația de a respecta întocmai legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 117 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat

Începând cu 1 ianuarie 2007, a intrat în vigoare *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 117 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat*⁹ care asigură cadrul general național în vederea îndeplinirii cerințelor privind monitorizarea schemelor sau ajutoarelor de stat ad-hoc.

Prin OUG 117/2006 se mențin (și după momentul aderării la UE) prerogativele Consiliului Concurenței în ceea ce privește monitorizarea ajutoarelor de stat, în baza raportărilor, informațiilor și datelor transmise de furnizori.

Totodată, furnizorii de ajutor de stat sunt obligați să urmărească modul de utilizare a ajutoarelor de stat acordate, să dispună măsuri și să transmită Consiliului Concurenței toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea acestora.

La rândul lor, beneficiarii de ajutor de stat au obligația de a ține o evidență specifică a ajutoarelor primite și să transmită furnizorilor raportări periodice sau alte informații cu privire la ajutorul de stat acordat, conform cererii acestora.

O.U.G. nr. 117/2006 stabilește, deasemenea, și alte aspecte privind:

- ❖ inventarul ajutoarelor de stat;
- ❖ raportul anual al ajutoarelor de stat;
- ❖ verificările la fața locului;
- ❖ supravegherea relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice;
- ❖ transparența relațiilor financiare în cadrul întreprinderilor beneficiare de drepturi speciale sau exclusive ori cărora li s-a încredințat prestarea unor servicii de interes economic general;
- ❖ rambursarea, recuperarea, suspendarea sau recuperarea provizorie a ajutorului de stat ilegal și a ajutorului de stat utilizat abuziv;
- ❖ contravenții și sancțiuni.

⁹ Publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1042 din 28.12.2006;

Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat

În baza OUG 117/2006 a fost elaborat *Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat*¹⁰. Scopul său este instituirea procedurilor cu privire la monitorizarea ajutoarelor de stat în condițiile statutului României de stat membru al Uniunii Europene și redefinirea competențelor Consiliului Concurenței în domeniul ajutorului de stat, respectiv a calității de autoritate de contact în raporturile cu Comisia Europeană și cu alte organisme comunitare.

Regulamentul detaliază rolul Consiliului Concurenței și al furnizorilor în activitatea de monitorizare a ajutoarelor de stat, precum și prevederile în legătură cu:

- ❖ inventarul ajutoarelor de stat;
- ❖ întocmirea rapoartelor și transmiterea altor date și informații;
- ❖ supravegherea permanentă a ajutoarelor de stat;
- ❖ fișele de raportare a ajutoarelor de stat acordate.

Regulamentul privind transparența relațiilor financiare

*Regulamentul privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi*¹¹ reglementează procedurile privind asigurarea transparenței relațiile financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare în cadrul întreprinderilor beneficiare de drepturi speciale sau exclusive ori cărora li s-a încredințat prestarea unor servicii de interes economic general.

Alte acte normative

Acestor prevederi li se adaugă actele normative care pot fi emise de furnizorii de ajutor de stat în vederea stabilirii procedurilor interne referitoare la modul de monitorizare a măsurilor de sprijin implementate, inclusiv în cazul stopării sau recuperării ajutoarelor de stat ilegale.

¹⁰ Aprobabil prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007 și publicat în Monitorul Oficial al României nr. 436 din 28.06.2007;

¹¹ Aprobabil prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 120/2004 și publicat în Monitorul Oficial al României nr. 525 din data de 10.06.2004, cu modificările și completările ulterioare;

3. MONITORIZAREA AJUTOARELOR DE STAT ÎN RELAȚIA COMISIA EUROPEANĂ / CONSILIUL CONCURENȚEI - FURNIZOR

În cadrul politicii de concurență, domeniul ajutoarelor de stat este o parte integrantă, ajutoarele de stat reprezentând măsuri selective de sprijin financiar public acordate unor întreprinderi, zone sau activități în vederea atingerii unor obiective de interes general, cum ar fi protecția mediului, dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, dezvoltarea zonelor defavorizate, salvarea sau restructurarea unor agenți economici strategici etc. Chiar dacă sprijinul acordat întreprinderilor de către autorități susține un interes public major, acesta poate denatura mediul concurențial normal.

3.1 Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de către Comisia Europeană

În concordanță cu art.103 (1) din TFUE, Comisia Europeană are obligația ca în cooperare cu Statele Membre să monitorizeze constant toate ajutoarele existente.

Această activitate are ca scop asigurarea compatibilității ajutoarelor existente cu piața comună, și urmare acestei activități Comisia poate propune măsuri corespunzătoare în cazul în care un ajutor existent nu este sau nu mai este compatibil cu piața comună.

Îndeplinirea acestei obligații de către Comisia Europeană presupune:

- ❖ Un sistem de raportare anuală de către statele membre a ajutoarelor de stat existente
 - ❖ Solicitarea de informații suplimentare pentru anumite măsuri de ajutor de stat selectate pentru a verifica respectarea condițiilor stipulate în deciziile emise
 - ❖ Solicitarea către statele membre de a transmite o serie de rapoarte de monitorizare în conformitate cu prevederile regulamentelor Comisiei (SIEG-uri, C&D&I, sectorul transportului pe calea ferată, etc.)
 - ❖ Controale la fața locului în cooperare cu autoritățile naționale din statele membre atunci când Comisia are îndoieli serioase cu privire la respectarea deciziilor .

Raportarea anuală către Comisia Europeană

Conform prevederilor art. 21 (1) din Regulamentul Comisiei nr. 659/1999 (numit Regulament de procedura) «Statele membre transmit Comisiei rapoarte anuale privind toate schemele de ajutor existente [...]».

Ca urmare, fiecare stat membru trebuie să transmită Comisiei Europene raportarea anuală a ajutoarelor de stat existente în format electronic nu mai târziu de 30 iunie a fiecărui an următor anului la care se referă raportarea.

Detalierea acestei prevederi apare în Regulamentul nr. 794/2004, regulament de implementare al Regulamentului de procedură, specificându-se următoarele: «Fără a aduce atingere celui de-al doilea și celui de-al treilea paragraf din prezentul alineat sau oricăror cerințe suplimentare specifice de raportare prevăzute într-o decizie condițională adoptată în conformitate cu articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 sau respectării oricăror angajamente asumate de statele membre în cauză cu privire la o decizie de autorizare a unui ajutor, statele membre întocmesc rapoartele anuale pentru schemele de ajutor existente prevăzute la articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 pentru fiecare an calendaristic întreg sau parțial în care se aplică schema în conformitate cu formularul de raportare standard prevăzut la anexa IIIA.

Anexa IIIB prezintă formularul pentru rapoartele anuale privind schemele de ajutor existente în domeniul producției, prelucrării și comercializării produselor agricole prevăzute în anexa I la tratat.

Anexa IIIC stabilește formularul pentru rapoartele anuale privind schemele de ajutoare existente pentru producție, prelucrarea și comercializarea produselor pescărești prevăzute la anexa I la tratat.»

În baza acestor prevederi Comisia Europeană transmite statelor membre, în luna martie a fiecărui an, un formular electronic cu toate informațiile solicitate. Informațiile din formular sunt pre-completate de către Comisie pe baza datelor obținute la momentul aprobării ajutoarelor de stat (din deciziile emise de către Comisie). Acest sistem electronic de raportare se numește State Aid Reporting Interactive System – sistemul SARI, pe care România îl utilizează începând cu anul 2012.

Statele membre au obligația de a transmite Comisiei formularul completat până la data de 30 iunie a fiecărui an.

Regulamentul de punere în aplicare permite totodată, Comisiei Europene să solicite informații suplimentare în cazul în care consideră acest lucru ca fiind necesar.

Datele și informațiile transmise de către statele membre, permit Comisiei Europene să întocmească în fiecare an “Scoreboard-ul ajutoarelor de stat”.

Scoreboard-ul Comisiei Europene reprezintă o sursă de informații, accesibilă și transparentă, care dă o imagine generală asupra situației ajutoarelor de stat acordate de către statele membre UE și totodată, care este trendul pentru viitorul apropiat .

Mai mult, informațiile prezentate în acest raport sunt utilizate pentru analize statistice, reprezentând o importantă sursă de informații la care se face adesea referire în discursuri, articole și publicații ale Comisiei Europene în domeniul ajutoarelor de stat.

Sumele aferente ajutoarelor de stat reprezintă sumele cheltuite de statele membre pentru ajutoarele de stat acordate în baza art. 107 din TFUE.

Informațiile din raportările anuale se referă la măsurile de ajutor de stat autorizate prin decizii ale Comisiei Europene sau implementate de către statele membre în baza exceptărilor în bloc, fiind excluse măsurile care se află în cadrul procedurii de examinare.

De asemenea, informațiile din Scoreboard sunt utilizate și de către statele membre și terțe părți.

Ca o caracteristică generală putem spune că analiza măsurilor de ajutor de stat (valoarea totală a ajutoarelor de stat) acordate de statele membre UE pornește de la ponderea acestora în PIB-ul național precum și în media comunitară UE. Recomandarea Comisiei Europene a fost aceea că nivelul ajutorului de stat acordat într-un stat membru să se situeze pe cât posibil sub 1% din PIB-ul național.

3.2 Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de către Consiliul Concurenței

Până la momentul aderării României la Uniunea Europeană, Consiliul Concurenței era instituția abilitată să autorizeze intenția furnizorilor de ajutor de stat de a implementa măsuri de sprijin în favoarea unor agenți economici. Începând cu anul 2007, aceste atribuții au fost preluate de Comisia Europeană, Consiliul Concurenței îndeplinind rolul de autoritate de contact în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile publice române și beneficiarii de ajutor de stat, implicați în procedurile din domeniul ajutorului de stat.

În conformitate cu prevederile articolul 17 din OUG 117/2006, *“Consiliul Concurenței monitorizează ajutoarele de stat în sensul prevederilor din regulamentele comunitare referitoare la acțiunile de monitorizare, în baza raportărilor, informațiilor și datelor transmise de furnizori, care pot fi autorități și alți furnizori de ajutor de stat.”*

Activitatea de monitorizare desfășurată de către Consiliul Concurenței presupune colectarea, procesarea și verificarea datelor și informațiilor transmise de către furnizorii de ajutor de stat din România, în scopul transmiterii raportării anuale către Comisia Europeană precum și în vederea elaborării Inventarului și al Raportului anual al ajutoarelor de stat acordate în România pentru o perioadă de 3 ani.

3.2.1. Procedura de raportare a ajutoarelor de stat de către furnizorii de ajutor

Conform prevederilor art. 18 (1) din OUG nr 117, "Furnizorii de ajutor de stat sunt obligați să urmărească modul de utilizare a ajutoarelor de stat acordate, să dispună măsuri și să transmită Consiliului Concurenței, în formatul solicitat de acesta, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național".

În acest sens prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr 175 din 2007 a fost pus în aplicare Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, publicat în M.Of. nr 436 din 28 iunie 2007.

Furnizorii transmit anual Consiliului Concurenței, în vederea actualizării inventarului ajutoarelor de stat, datele și informațiile prevăzute de Regulamentul Consiliului Concurenței din 2007 privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat în anexele nr. 1-5, pentru anul de raportare, precum și date pentru 2 ani anteriori anului de raportare, până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

Raportarea anuală transmisă de furnizorii de ajutor de stat din România, referitoare la ajutoarele de stat, cuprinde date și informații despre ajutoarele de stat acordate în ultimii 3 ani, inclusiv anul pentru care se face raportarea, în special cu privire la valoarea, obiectivul, tipul și modalitățile de acordare a acestora.

Datele privind ajutoarele de stat acordate pentru ultimii doi ani anteriori anului de raportare pot suferi corecții (dacă, de exemplu, pentru ultimul an, ajutorul de stat a fost estimat, în următorul an se va raporta valoarea efectiv acordată) în sensul actualizării acestora.

Furnizorii de ajutor de stat au responsabilitatea datelor și informațiilor transmise către Consiliul Concurenței în condițiile stipulate de art. 5, anual până la data de 31 martie, pentru anul anterior de raportare, precum și date pentru 2 ani anteriori anului de raportare.

Spre exemplu în anul 2014, furnizorii vor întocmi fișele specifice prevăzute de regulament și le vor transmite în format electronic cât și pe suport fizic până la data de 31 martie 2014 pentru ajutoarele de stat acordate efectiv/puse la dispoziția beneficiarilor în perioada 01.01.2013 – 31.12.2013, calculate în moneda națională precum și date și informații actualizate pentru anii 2011-2012.

În cazul în care datele și informațiile nu sunt corecte sau sunt incomplete Consiliul Concurenței poate solicita informații suplimentare de la furnizorii de ajutor de stat și dacă este necesar poate efectua controale la fața locului.

Regulamentul de monitorizare prevede în mod expres întocmirea a câte unei Fișe de raportare pentru fiecare schemă de ajutor de stat/ajutor individual.

Raportarea se concretizează prin completarea Anexelor la regulamentul (Anexa nr. 1 – Fișă generală pentru ajutoarele de stat acordate, Anexa nr. 2 – Fișă privind ajutoarele de stat din categoriile exceptate de la obligația notificării, Anexa nr. 3 – Fișă privind ajutoarele de minimis, Anexa nr. 4 - Fișă privind ajutoarele de stat acordate pentru sectorul agricultură și Anexa nr. 5 – Fișă privind ajutoarele de stat acordate pentru piscicultură) care cuprind următoarele cerințe:

- ❖ titlul schemei;
- ❖ baza legală;
- ❖ numărul ajutorului;
- ❖ categoria ajutorului;
- ❖ data la care a încetat acordarea ajutorului;
- ❖ cofinanțare;
- ❖ obiectivele acordării ajutorului de stat;
- ❖ regiunea;
- ❖ originea ajutorului de stat;
- ❖ modalitatea de acordare a ajutorului de stat;
- ❖ descrierea instrumentelor de acordare a ajutorului de stat;
- ❖ tipul ajutorului de stat;
- ❖ condițiile de acordare a ajutorului;
- ❖ beneficiarii ajutorului de stat;
- ❖ sectorul de activitate în care operează beneficiarii de ajutor de stat;
- ❖ cuantumul sumelor acordate ca ajutor anual, în perioada analizată, pe beneficiar, precum și cumulativ pe ultimii trei ani;
- ❖ date privind modul de determinare a ajutorului de stat;
- ❖ observații.

O atenție deosebită trebuie acordată în procesul de raportare, completării corecte a fișelor de raportare mai ales în ceea ce privește obiectivul avut în vedere de furnizor.

Cele mai uzuale obiective pentru care au fost elaborate scheme sau au fost acordate ajutoare de stat individuale sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Codul obiectivului	Clasificarea obiectivelor
1.1.	• Agricultura
1.2.	• Pescuit

2.	<ul style="list-style-type: none"> • Obiective orizontale
2.1.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cercetare-dezvoltare
2.2.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Inovare
2.3.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mediul înconjurător
2.4.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Întreprinderi mici și mijlocii
2.5.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Comerț, export
2.6.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Economisirea energiei
2.7.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Salvarea firmelor aflate în dificultate
2.8.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Restructurarea firmelor aflate în dificultate
2.9.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Închidere
2.10.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ocuparea forței de muncă
2.11.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Formare profesională
2.12.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Capital de risc
2.13.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alte obiective
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Obiective sectoriale (sectoare sensibile)
3.1.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Oțel
3.2.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Construcții navale
3.3.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Fire și fibre sintetice
3.4.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Autovehicule
3.5.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Alte sectoare din industria prelucrătoare
3.6.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cărbune: ajutoare pt. producția curentă
3.7.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cărbune: alte ajutoare
3.8.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Transporturi, din care:
3.8.1.	<ul style="list-style-type: none"> - Transport feroviar

3.8.2.	- Transport aerian
3.9.	○ Turism
3.10.	○ Servicii financiare
3.11.	○ Alte obiective
4.	• Obiective regionale
4.1.	○ Zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare regională, altele decât zonele defavorizate
4.2.	○ Zone defavorizate
5.	• Cultura și conservarea patrimoniului
6.	• Ajutoare de stat cu caracter social
7.	• Ajutoare de stat pentru înlăturarea efectelor cauzate de dezastre naturale
8.	• Ajutoare de minimis
9.	• Ajutoare de stat acordate pentru servicii de interes economic general
10.	• Ajutoare de stat acordate în baza Cadrului Temporar

Metodele de evaluare a cuantumului ajutorului de stat se bazează pe prevederile din actele normative prin care s-a instituit o schemă de ajutor de stat sau s-a acordat un ajutor individual, precum și ținându-se cont de legislația secundară, respectiv Regulamentele comunitare specifice fiecărui tip de ajutor de stat.

3.2.2. Inventarierea ajutoarelor de stat acordate în România

Inventarul ajutoarelor de stat acordate în România se realizează și se actualizează anual de către Consiliul Concurenței așa cum este prevăzut de art. 19 al OUG nr. 117/2006.

Spre deosebire de Scoreboard-ul ajutoarelor de stat, publicat de către Comisia Europeană, Inventarul anual întocmit de către Consiliul Concurenței tratează ajutoarele de stat acordate în toate sectoarele economice, inclusiv sectorul Serviciilor de Interes Economic General, precum și ajutoarele de minimis acordate agenților economici fie sub formă de scheme de ajutor, fie individual.

Inventarierea este un proces de analiză, verificare și introducere într-un mod unitar într-un sistem de fise interne ale Consiliului Concurenței a tuturor datelor primite de la furnizori în urma procesului de raportare.

Inventarul ajutoarelor de stat acordate în România reprezintă totodată, o baza de date analitică din care pot fi extrase informații relevante necesare domeniului de interes. Inventarul poate furniza la un momentdat lista tuturor reglementărilor legale și/sau administrative care au produs sau produc efecte de natura ajutorului de stat.

3.2.3. Raportul anual al ajutoarelor de stat acordate în România

Conform prevederilor O.U.G nr. 117/2006, Consiliul Concurenței elaborează, anual un raport privind ajutoarele de stat acordate în România, care cuprinde informații despre ajutoarele de stat acordate în ultimii 3 ani, inclusiv anul pentru care se face raportarea, în special cu privire la valoarea, obiectivul, tipul și modalitățile de acordare a acestora.

Raportul anual elaborat de către Consiliul Concurenței cuprinde analiza volumului, structurii și tendințelor înregistrate în acordarea ajutoarelor de stat în România în anul de raportare fata de anii precedenți și reprezintă un instrument statistic, destinat atât asigurării transparenței în materia ajutorului de stat, cât și a elaborării viitoarelor politici guvernamentale în materia sprijinirii mediului economic național.

Raportul este prezentat Plenului Consiliului Concurenței, este transmis spre informare Guvernului și publicat în Monitorul Oficial al României.

4. MONITORIZAREA AJUTOARELOR DE STAT ÎN RELAȚIA FURNIZOR - BENEFICIAR

4.1. Controlul ajutoarelor de stat în România, Stat Membru al Uniunii Europene

Conform articolului 5 - *“Forma și conținutul rapoartelor anuale”* din Regulamentul CE 794/2004, Statele Membre întocmesc rapoartele anuale pentru schemele de ajutor existente prevăzute la articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, pentru fiecare an calendaristic întreg sau parțial în care se aplică schema, în conformitate cu formularul de raportare standard prevăzut la Anexa IIIA.

Fiecare Stat Membru are obligația de a transmite Comisiei Europene rapoartele anuale în format electronic, până cel târziu la 30 iunie a anului următor celui la care se referă raportul.

În situații justificate, Statele Membre pot prezenta estimări, cu condiția ca cifrele reale să fie transmise cel târziu împreună cu datele pentru anul următor.

În fiecare an, Comisia publică un tablou sinoptic¹² cu ajutoarele de stat, care cuprinde o sinteză a informațiilor cuprinse în rapoartele anuale prezentate pe parcursul anului anterior.

4.2. Raportarea ajutoarelor de stat de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de furnizor de ajutor de stat

O.U.G. nr. 117/2006 prevede în cadrul Capitolului IV - *“Monitorizarea ajutorului de stat”*, la articolul 18, obligația pentru furnizorii de ajutor de stat de a urmări modul de utilizare a ajutoarelor de stat acordate, de a dispune măsuri și de a transmite Consiliului Concurenței, în formatul solicitat de acesta, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național, inclusiv pentru întocmirea rapoartelor și informărilor necesare îndeplinirii obligațiilor României în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Datele și informațiile necesare întocmirii și actualizării inventarului, precum și elaborării rapoartelor specifice se transmit de către furnizorii de ajutor de stat, conform procedurilor stabilite prin regulament al Consiliului Concurenței¹³.

•Furnizorii transmit anual Consiliului Concurenței, în vederea actualizării inventarului ajutoarelor de stat, datele și informațiile prevăzute de **Regulamentul**

¹² Scoreboard;

¹³ A se vedea art. 19 alin. (3) din O.U.G. nr. 117/2006;

Consiliului Concurenței privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat în anexele nr. 1-5, pentru anul de raportare, precum și date pentru 2 ani anteriori anului de raportare, până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

Raportarea ajutoarelor de stat de către Ministerul Finanțelor Publice se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Concurenței din 20.06.2007 privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat.

Pentru eficientizarea monitorizării ajutoarelor de stat, Ministerul Finanțelor Publice dispune de o procedură operațională care reglementează etapele colectării datelor și informațiilor referitoare la ajutoarele de stat acordate la nivelul instituției, precum și etapa prelucrării și transpunerii datelor și informațiilor în formatul solicitat de Consiliul Concurenței.

Exemplu:

Astfel, în situația acordării de ajutoare de stat prin Direcțiile Generale Județene ale Finanțelor Publice, prin adresă se va solicita acestora transmiterea tuturor informațiilor cu privire la situația ajutoarelor de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice în baza schemelor de ajutor de stat și ajutoarelor individuale.

După primirea acestor informații, începe etapa de prelucrare a acestora, prin structurarea în funcție de originea ajutorului de stat, obiectivul acordării, actele normative care au stat la baza acordării, modalitățile de acordare și beneficiarul ajutorului de stat.

Datele și informațiile referitoare la ajutoarele de stat sunt introduse în formatul solicitat de Consiliul Concurenței, respectiv conform Anexelor la Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat.

Raportarea anuală referitoare la ajutoarele de stat cuprinde date și informații despre ajutoarele de stat acordate în ultimii 3 ani, inclusiv anul pentru care se face raportarea, în special cu privire la valoarea, obiectivul, tipul și modalitățile de acordare a acestora.

Datele privind ajutoarele de stat acordate pentru ultimii doi ani anteriori anului de raportare pot suferi corecții (dacă, de exemplu, pentru ultimul an, ajutorul de stat a fost estimat, în următorul an se va raporta valoarea efectiv acordată).

Modalitatea de raportare a ajutoarelor de stat are la bază Anexele 1-5 din Regulamentul Consiliului Concurenței privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat:

• **Anexa nr. 1** cuprinde o Fișă care trebuie completată pentru fiecare schemă de ajutor de stat, ajutor de stat individual acordat în cadrul unei scheme și ajutor de stat individual acordat în afara unei scheme (ad-hoc), menționându-se durata schemei potrivit deciziei de autorizare sau conform actului normativ prin care a fost instituită

• **Anexa nr. 2** cuprinde o Fișă care trebuie completată pentru fiecare schemă de ajutor de stat, ajutor de stat individual acordat în cadrul unei scheme și ajutor de stat individual acordat în afara unei scheme (ad-hoc)- **categoriile exceptate de la obligația notificării**, menționându-se durata schemei potrivit deciziei de autorizare sau conform actului normativ prin care a fost instituită schema. Se cuprind toate ajutoarele acordate în România, **cu excepția ajutoarelor acordate în sectoarele agricultură și piscicultură.**

• **Anexa nr. 3** cuprinde o Fișă care trebuie completată pentru **ajutoarele de minimis**. Se cuprind toate ajutoarele de minimis acordate, cu excepția ajutoarelor acordate în sectoarele agricultură și piscicultură.

• **Anexele nr. 4 și 5** se referă la ajutoarele de stat acordate în **agricultură și piscicultură.**

Datele, informațiile și documentele privind ajutoarele de stat se păstrează timp de 10 ani de la acordarea acestora.

4.3. Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de Ministerul Finanțelor Publice

Furnizorii de ajutor de stat sunt obligați să urmărească modul de utilizare a ajutoarelor de stat acordate, să dispună măsuri și să transmită Consiliului Concurenței, în formatul solicitat de acesta, toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național, inclusiv pentru întocmirea rapoartelor și informărilor necesare îndeplinirii obligațiilor României în calitate de stat membru al Uniunii Europene¹⁴.

4.3.1. Ajutoarele de stat administrate de Ministerul Finanțelor Publice

Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de furnizor de ajutor de stat prin schemele de dezvoltare regională pe care le administrează, a canalizat fondurile publice alocate pentru realizarea de investiții. În acest sens, pachetul de scheme de ajutor de stat gestionate începând cu anul 2007 are drept scop:

• *susținerea acelor proiecte de investiții de mare anvergură, cu importante efecte în economie, orientate spre sectoare de activitate de vârf care poate constitui o sursă a unui transfer de tehnologie semnificativ;*

• *dezvoltarea regională prin realizarea de investiții care utilizează tehnologii noi și creează locuri de muncă ;*

• *favorizarea extinderii și diversificării activităților economice ale întreprinderilor situate în regiunile cel mai puțin favorizate;*

¹⁴ A se vedea art. 18 alin. (1) din O.U.G. nr. 117/2006;

• *obținerea unui efect multiplicator în economie prin antrenarea și a altor investiții conexe și dezvoltarea furnizorilor locali de produse și servicii.*

Ministerul Finanțelor Publice administrează în prezent următoarele scheme de ajutor de stat:

➤ **H.G. nr. 1165/2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții, cu modificările și completările ulterioare - schemă închisă pentru emiterea de acorduri de principiu pentru finanțare la data de 01.01.2009.**

➤ **H.G. nr. 1164/2007 privind acordarea de ajutoare de minimis pentru dezvoltarea sau modernizarea întreprinderilor – schemă închisă pentru emiterea de acorduri de principiu pentru finanțare la data de 07.06.2010.**

În prezent, pentru această schemă de ajutor de stat se efectuează acțiuni de monitorizare, respectiv verificarea obligației de menținere a investiției.

➤ **H.G. nr.1680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile, cu modificările și completările ulterioare;**¹⁵⁾

➤ **H.G. nr. 753/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor cu modificările și completările ulterioare;**¹⁶⁾

➤ **H.G. nr. 797/2012 privind instituirea unei scheme de ajutor pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin utilizarea tehnologiilor noi și crearea de locuri de muncă.**¹⁷⁾

De asemenea, Ministerul Finanțelor Publice administrează ajutorul individual regional acordat SC FORD ROMÂNIA S.A, aprobat prin OUG 109/2008¹⁸⁾, autorizat prin Decizia Comisiei Europene nr. C/ 2008 1613/20.04.2008, renegociat și diminuat în 2012¹⁹⁾.

¹⁵ Modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 776/2009; Hotărârea Guvernului nr. 588/2010; Hotărârea Guvernului nr. 1000/2010, Hotărârea Guvernului nr. 400/2011 și Hotărârea Guvernului nr. 998/2012;

¹⁶ Modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 998/2012;

¹⁷ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563/2012;

¹⁸ Aprobata prin Legea 56/2009 și modificată prin OUG nr 5/2012;

¹⁹ Modificările ajutorului individual pentru Ford Romania au fost statuate din punct de vedere legal prin OUG nr. 5/2012;

4.3.2. Activitatea de monitorizare a ajutoarelor de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice

I. Monitorizarea ajutoarelor de stat acordate în baza schemelor administrate de Ministerul Finanțelor Publice

Pentru a urmări modul de utilizare a ajutoarelor de stat, Ministerul Finanțelor Publice întreprinde permanent activități de monitorizare pentru ajutoarele de stat acordate în baza schemelor de ajutor de stat și ajutorului individual administrate.

Acțiunile de monitorizare întreprinse de Ministerul Finanțelor Publice, precum și obligațiile pe care întreprinderile beneficiare de ajutor de stat trebuie să le îndeplinească sunt prevăzute în actele normative în baza cărora sunt instituite schemele de ajutor de stat, fiind detaliate în Ghidurile solicitantului elaborate pentru fiecare schema de ajutor de stat, ghiduri ce sunt publicate pe pagina web a Ministerului Finanțelor Publice.

Activitatea de monitorizare desfășurată de Ministerul Finanțelor Publice intervine în următoarele etape de implementare a schemelor de ajutor de stat:

a) De la momentul obținerii acordului de finanțare până la ultima plată a ajutorului de aferent fiecărui proiect de investiții aprobat spre finanțare;

b) Verificarea menținerii investițiilor/locurilor de muncă pe o perioadă de minimum 5 ani.

a) Monitorizarea efectuată de Ministerul Finanțelor Publice pentru ajutoarele de stat acordate în baza schemelor de ajutor de stat administrate, în etapa obținerii acordului de finanțare până la ultima plată a ajutorului de aferent fiecărui proiect de investiții aprobat spre finanțare

În această etapă, Ministerul Finanțelor Publice monitorizează îndeplinirea de către întreprinderile beneficiare de ajutor a următoarelor obligații:

- demararea investiției și informarea Ministerului Finanțelor Publice în termenul prevăzut în actul normativ de acordare;

- implementarea proiectului de investiții și a planului de creare a locurilor de muncă pentru care au solicitat finanțare în termenii și condițiile asumate prin documentația care a stat la baza emiterii acordului pentru finanțare;

- informarea Ministerului Finanțelor Publice în termenul prevăzut în actul normativ de acordare, în cazul în care planul de investiții și / sau planul de creare a locurilor de muncă înregistrează modificări;

- prezentarea la fiecare plată a unei scrisori de garanție corespunzătoare ajutorului de stat. Scrisoarea de garanție are cel puțin valoarea ajutorului de stat plătit și solicitat a fi plătit²⁰;

- menținerea investiției și a locurilor de muncă existente la data depunerii Cererii de Acord pentru finanțare (cu excepția cazului în care investiția inițială constă în înființarea unei noi unități), precum și locurile de muncă nou create;

- realizarea contribuției la dezvoltarea regională în cuantumul prevăzut în acordului pentru finanțare.

Plata ajutorului de stat se face pe baza unei cereri de plată a ajutorului de stat, ținând cont de efectuarea de către întreprindere a cheltuielilor eligibile aferente proiectului și de îndeplinirea condițiilor prevăzute în Acord, în limita sumelor prevăzute în Acord.

Cererea de plată a ajutorului de stat însoțită de documentele justificative sunt analizate la sediul M.F.P., verificându-se din punct de vedere al conformității în raport cu prevederile schemei de ajutor de stat, și de datele ce au stat la baza emiterii Acordului pentru finanțare.

În cazul în care se constată lipsa unor documente sau neconcordanțe între datele și informațiile transmise, M.F.P. transmite întreprinderii o solicitare de completare a Cererii de plată a ajutorului de stat sau o adresă prin care se comunică returnarea documentației în vederea refacerii acesteia.

În cazul în care, din analiza cererii de plată a ajutorului de stat rezultă existența unor neconcordanțe între datele prezentate, a căror remediere impune refacerea unora din documentele prezentate, cererea de plată a ajutorului de stat este returnată întreprinderii solicitante, cu adresă de înaintare. În adresă se menționează motivul returnării și documentele care conțin inadvertențe.

După ce întreprinderea transmite prin Registratura generală a M.F.P., toate documentele solicitate, se reia procesul de analiză a cererii de plată a ajutorului de stat.

În acest caz, termenul legal prevăzut în actul normativ de acordare a ajutorului, în care urmează să se facă virarea efectivă a ajutorului de stat, curge de la data când cererea este considerată completă, respectiv de la data înregistrării la registratura generală a M.F.P. a ultimei completări a cererii de plată a ajutorului de stat.

În cazul în care se constată ca cererea de plată a ajutorului de stat este completă, M.F.P. comunică întreprinderii perioada de control.

²⁰ Obligație prevăzută doar în H.G. nr. 797/2012;

Echipa de control din cadrul M.F.P. se deplasează la sediul social și/sau punctul de lucru al întreprinderii și **verifică la fața locului:**

- **Conformitatea și veridicitatea documentelor aferente cheltuielilor eligibile** efectuate și înregistrate în evidențele contabile cu documentele justificative anexate decontului transmis de întreprindere;
- **Conformitatea și veridicitatea informațiilor cuprinse în documentele transmise de întreprindere** aferente stadiului realizării /menținerii, după caz, a investiției inițiale, realizării contribuției întreprinderii la dezvoltarea regională;
- **Documentele contabile în vederea constatării dacă întreprinderea a primit și alte ajutoare de stat pentru aceleași costuri eligibile;**
- **Conformitatea și veridicitatea declarațiilor și documentelor aferente altor condiții menționate în Acordul pentru finanțare** sau în actul normative de acordare a ajutorului de stat;
- **Existența fizică** a activelor aferente investiției inițiale în locațiile în care aceasta s-a realizat.

În urma analizei documentelor și a verificării la fața locului, reprezentanții M.F.P. întocmesc un *Raport de finanțare*, prin care se propune, după caz:

- **Plata ajutorului de stat** aferent cheltuielilor eligibile efectuate și prevăzute în Cererea de plată a ajutorului de stat;
- **Plata parțială a ajutorului de stat** aferent cheltuielilor eligibile efectuate și prevăzute în Cererea de plată a ajutorului de stat;
- **Respingerea Cererii de plată a ajutorului de stat.**

În situația plății parțiale a ajutorului de stat solicitat aferent cheltuielilor eligibile efectuate, M.F.P. transmite o comunicare prin care întreprinderea este informată în legătură cu plata parțială a ajutorului de stat solicitat prin Cererea de plată a ajutorului de stat, precum și motivele care au stat la baza acestei decizii.

b) Verificarea menținerii investițiilor/locurilor de muncă create

În vederea asigurării îndeplinirii condițiilor din schemele de ajutor de stat referitoare la menținerea investiției și a locurilor de muncă, precum și a stadiului realizării contribuției la dezvoltarea regională, anual, M.F.P. realizează verificări la fața locului la întreprinderile care au beneficiat de ajutor de stat, pe o perioadă de 5 ani de la finalizarea investiției, respectiv de la data efectuării primei plăți a ajutorului de stat aferent fiecărui loc de muncă creat.

Aceste verificări anuale la fața locului la întreprinderea beneficiară de ajutor de stat se realizează de către o echipă de control din cadrul M.F.P. care verifică documentele necesare.

În perioada de monitorizare, **anual**, întreprinderea transmite M.F.P., pe baza ultimelor situații financiare încheiate și înregistrate la autoritățile competente, informații privind:

- **Menținerea investiției inițiale;**
- **Realizarea contribuției întreprinderii la dezvoltarea regională;**
- **Menținerea locurilor de muncă** create ca urmare a realizării proiectului de investiții;
- **Scrisoarea de garanție** potrivit prevederilor art. 2 lit. o) din H.G. nr. 797/2012.

După verificarea la fața locului, reprezentanții M.F.P. întocmesc o Notă de constatare unilaterală privind verificarea la fața locului a îndeplinirii condițiilor privind menținerea investiției și a locurilor de muncă, precum și a stadiului realizării contribuției la dezvoltarea regională.

Un exemplar se transmite întreprinderii spre informare.

De asemenea, reprezentanții M.F.P. întocmesc un Raport de monitorizare în care prezintă constatările din verificarea la fața locului și concluzii referitoare la respectarea condițiilor prevăzute de schema de ajutor de stat.

În cazul în care se constată nerespectarea condițiilor prevăzute de schema de ajutor de stat, precum și de Acordul pentru finanțare, se propune revocarea Acordului pentru finanțare și recuperarea ajutorului de stat plătit.

II. Monitorizarea ajutorului de stat individual regional acordat SC FORD ROMÂNIA S.A.

a) Monitorizarea în cadrul procedurii de plată a ajutorului de stat

Ajutorul de stat individual instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, este acordat după ce se analizează cererea de eliberare a tranșei de ajutor de stat, însoțită de documentele justificative de către Direcția generală de administrare a marilor contribuabili din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală (D.G.A.M.C.) și după efectuarea verificării în amplasamentul unde beneficiarul a realizat investiția.

Această verificare în amplasament se realizează ulterior depunerii de către beneficiar a cererii de eliberare a tranșei de ajutor de stat, însoțită de documentele justificative, și analizării acestora de către D.G.A.M.C. .

Echipa de control formată din reprezentanții D.G.A.M.C și cei ai D.G.F.P verifică în amplasament realitatea și exactitatea operațiunilor economico-financiare legate de cheltuielile eligibile și existența activelor corporale, conform înscrierilor contabile.

De asemenea, în amplasament echipa de control efectuează, în special, o verificare a următoarelor elemente:

- **existența fizică a activelor corporale reprezentând cheltuieli eligibile**, în legătură cu care se solicită eliberarea tranșei de ajutor de stat;

- **existența fizică a activelor corporale achiziționate** și pentru care s-au eliberat anterior tranșe ale ajutorului de stat;

- **conformitatea documentelor justificative** depuse împreună cu cererea de eliberare a tranșei de ajutor de stat;

- **corelarea cheltuielilor eligibile pentru care se solicită finanțarea cu cheltuielile cuprinse în proiectele de investiții;**

- **oricare alte informații și documente** necesare pentru a se verifica respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2008.

În baza verificărilor efectuate și a procesului-verbal de constatare, D.G.A.M.C. va emite o decizie:

- **de acordare, totală sau parțială, a tranșei de ajutor de stat;**
- **de neacordare a tranșei de ajutor de stat**, sau
- **de recuperare totală sau parțială a tranșelor de ajutor de stat acordate pentru unul sau mai mulți ani investiționali anteriori**, precum și a dobânzilor aferente, calculate în condițiile prevăzute de OUG nr. 117/2006.

b) Verificarea îndeplinirii obligației de menținere a investiției

În conformitate cu reglementările comunitare și O.U.G. nr. 109/2008, beneficiarul este obligat să mențină investiția în amplasament pe o perioadă de 5 ani de la data finalizării proiectelor de investiții.

În vederea verificării îndeplinirii condiției de menținere a investiției, D.G.A.M.C. efectuează anual câte o verificare în amplasament, timp de 5 ani de la data finalizării proiectelor de investiții.

Studiu de caz – Monitorizarea ajutoarelor de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice în baza H.G. nr. 797/2012

H.G. nr. 797/2012²¹ privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin utilizarea tehnologiilor noi și crearea de locuri de muncă aplică prevederile Regulamentului Comisiei Europene nr. 800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea art. 87 și 88 din Tratat.

Scopul schemei de ajutor de stat instituită prin hotărârea de Guvern îl reprezintă dezvoltarea regională prin realizarea de investiții care utilizează tehnologii noi și generează un număr mare de locuri de muncă cu valoare adăugată ridicată și care:

- fie conduc la obținerea de produse, servicii, tehnologii inovative;
- fie includ o componentă ITC de minim 20% din valoarea planului de investiții.

Schema de ajutor de stat se aplică următoarelor sectoare de activitate, prevăzute în Anexa nr. 1 la H.G. nr. 797/2012:

CAEN	Descriere
C	Industria prelucrătoare, cu excepția: <ul style="list-style-type: none">▪ C11 - Fabricarea băuturilor și▪ C12 - Fabricarea produselor din tutun
D	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat
J 582	Activități de editare produse software
J 61	Telecomunicații
J 62	Activități de servicii în IT
J 63	Activități de servicii informatice
M 72	Cercetare-dezvoltare

Bugetul schemei de ajutor de stat este de 600 milioane lei, aproximativ 135 milioane euro.

Schema de ajutor de stat are în vedere **finanțarea costurilor salariale aferente personalului înalt calificat în domenii precum ITC, cercetare - dezvoltare, inovare, energie, precum și în industria prelucrătoare înalt tehnologizată.**

Ajutorul de stat este calculat pe baza costurilor salariale înregistrate pe o perioadă de 2 ani consecutivi ca urmare a creării de locuri de muncă și se acordă cu îndeplinirea următoarelor condiții:

- a) locurile de muncă sunt create ca urmare a realizării investiției;

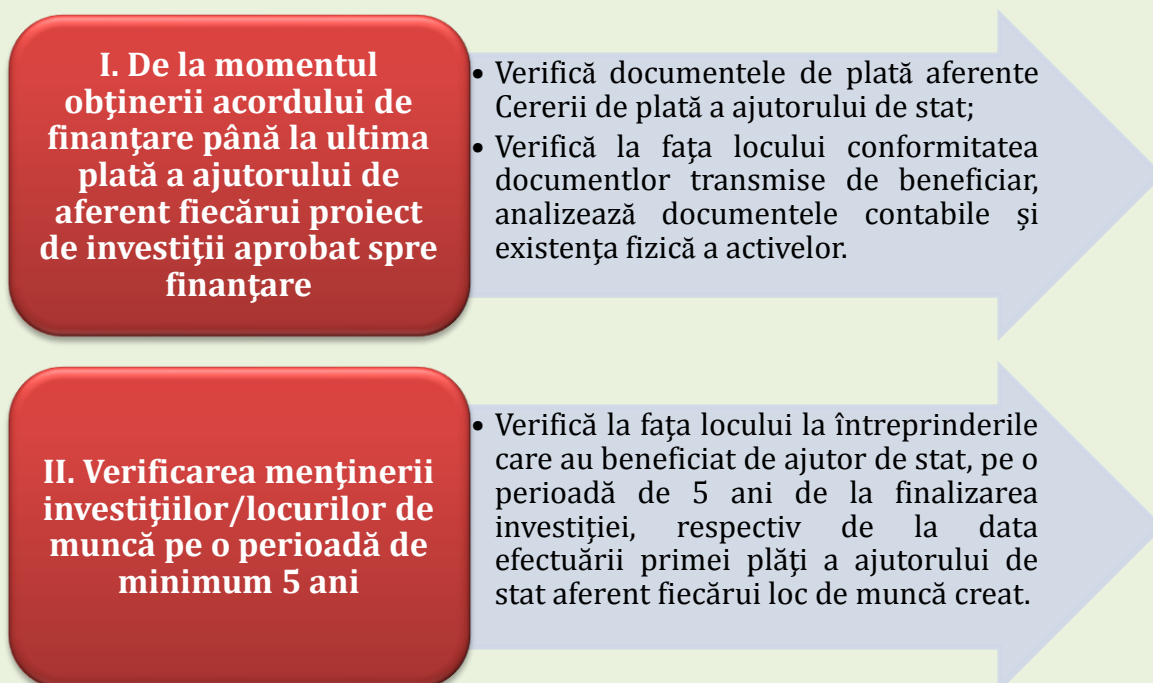
²¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563/2012, completată și modificată prin H.G. nr. 955/2013.

b) locurile de muncă trebuie să fie create în cel mult 3 ani de la data finalizării investiției.

Durata de valabilitate a schemei în care se pot emite acorduri pentru finanțare este 2012 – 30.06.2014.

Pentru a urmări modul de utilizare a ajutoarelor de stat, Ministerul Finanțelor Publice întreprinde permanent activități de monitorizare pentru ajutoarele de stat acordate în baza H.G. nr. 797/2012.

Activitatea de monitorizare desfășurată de Ministerul Finanțelor Publice intervine în următoarele etape de implementare a schemelor de ajutor de stat:

I. În cazul în care se constată ca Cererea de plată a ajutorului de stat este completă, M.F.P. comunică întreprinderii perioada de control.

Echipa de control din cadrul M.F.P. se deplasează la sediul social și/sau punctul de lucru al întreprinderii și verifică la fața locului următoarele:

a) Conformitatea și veridicitatea documentelor aferente costurilor salariale efectuate și înregistrate în evidențele contabile cu documentele justificative anexate decontului transmis de întreprindere;

b) Conformitatea și veridicitatea informațiilor cuprinse în documentul transmis de întreprindere privind stadiul creării și menținerii locurilor de muncă conform formularului prevăzut în Anexa nr. 6 din H.G. nr.797/2012;

c) Conformitatea și veridicitatea informațiilor cuprinse în documentul transmis de întreprindere privind stadiul realizării /menținerii, după caz, a investiției inițiale conform formularelor prevăzute în Anexele 7 sau 8 din H.G. nr.797/2012;

d) Conformitatea și veridicitatea informațiilor cuprinse în documentul transmis de întreprindere aferent realizării contribuției întreprinderii la dezvoltarea regională conform formularului prevăzut în Anexa nr. 9 din H.G. nr.797/2012;

e) Analiza documentelor contabile în vederea constatării dacă întreprinderea a primit și alte ajutoare de stat pentru aceleași costuri eligibile;

f) Conformitatea și veridicitatea declarațiilor și documentelor aferente altor condiții menționate în Acordul pentru finanțare sau în H.G. nr.797/2012;

g) Existența fizică a activelor aferente investiției inițiale în locațiile în care aceasta s-a realizat.

În urma verificării la fața locului, echipa de control întocmește o Notă de Constatare Unilaterală în care prezintă constatările rezultate în urma verificării efectuate la fața locului.

La sediul M.F.P., echipa de control întocmește Raportul pentru finanțare, în care prezintă constatările rezultate în urma analizei Cererii de plată și a documentelor justificative anexate acesteia, a modului de îndeplinire a condițiilor prevăzute în Acordul pentru finanțare și în H. G. nr. 797/2012 și fundamentarea propunerii de decontare/decontare parțială/nedecontare a cheltuielilor eligibile efectuate, în limita valorii ajutorului de stat aprobat prin Acordul pentru finanțare.

II. În vederea asigurării de către M.F.P. a îndeplinirii condițiilor din H.G. nr. 797/2012 referitoare la menținerea investiției și a locurilor de muncă, precum și a stadiului realizării contribuției la dezvoltarea regională, anual, M.F.P. realizează verificări la fața locului la întreprinderile care au beneficiat de ajutor de stat, pe o perioadă de 5 ani de la finalizarea investiției, respectiv de la data efectuării primei plăți a ajutorului de stat aferent fiecărui loc de muncă creat.

Echipa de control a M.F.P. întocmește un Raport de monitorizare în care prezintă constatările din verificarea la fața locului, concluzii referitoare la respectarea condițiilor prevăzute de schemă.

În cazul în care se constată nerespectarea condițiilor prevăzute de schema de ajutor de stat, precum și de Acordul pentru finanțare, se propune revocarea Acordului pentru finanțare și recuperarea ajutorului de stat plătit.

Studiu de caz – Monitorizarea ajutoarelor de stat efectuată de Comisia Europeană pentru ajutoarele de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice în baza unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională

I. CADRUL LEGAL

La nivel european, monitorizarea ajutoarelor de stat se efectuează în sensul prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 83 din 27 martie 1999, cu modificările ulterioare.

Comisia Europeană a intensificat monitorizarea respectării de către statele membre a condițiilor prevăzute în deciziile privind ajutoarele de stat, inclusiv respectarea dispozițiilor cuprinse în regulamentele de exceptare pe categorii.

Comisia Europeană (DG COMP) deține astfel puteri extinse în monitorizarea, controlul și restricționarea modalităților și nivelurilor ajutoarelor acordate de Statele Membre și efectuează în fiecare an un exercițiu de monitorizare ex-post pe eșantioane de măsuri, în conformitate cu regulamentul de exceptare pe categorii, puse în aplicare de statele membre.

Atunci când are îndoieli serioase cu privire la respectarea deciziilor privind ajutoarele de stat, Comisia poate deschide o investigație.

În procesul de monitorizare a unei măsuri de ajutor de stat, Comisia Europeană poate solicita informații suplimentare asupra punctelor pe care le consideră neclare din informațiile inițiale transmise de statul membru pentru a stabili dacă au fost respectate condițiile Regulamentului în baza căruia a fost emisă măsura de ajutor de stat.

În cazul în care ajutorul de stat este considerat de către Comisie incompatibil cu piața comună, aceasta emite o decizie de recuperare a ajutorului de la beneficiar de către statul membru.

Regulamentul Comisiei Europene nr. 1.628/2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor naționale pentru investițiile cu finalitate regională, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 302 din 24 octombrie 2006, prevede că, la cererea scrisă a Comisiei, statele membre îi comunică acesteia, în termen de douăzeci de zile lucrătoare sau în orice alt termen stabilit în cerere, toate informațiile pe care Comisia le consideră necesare pentru a stabili dacă au fost respectate condițiile regulamentului.

La nivel național, principalul act legislativ este Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1042 din 28 decembrie 2006, aprobată și modificată prin Legea nr. 137 din 17 mai 2007, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 354 din 24 mai 2007.

În conformitate cu prevederile art.18, alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006, furnizorii de ajutor de stat (organe ale administrației centrale sau locale etc.) au obligația de a transmite Consiliului Concurenței toate datele și informațiile necesare pentru monitorizarea ajutoarelor de stat la nivel național.

Beneficiarii de ajutor de stat au obligația să transmită furnizorului raportări periodice, precum și alte informații cu privire la ajutorul de stat acordat, conform cererii acestuia, sub sancțiunile prevăzute de lege.

Furnizorii pot emite decizii prin care se dispune stoparea sau recuperarea ajutoarelor de stat acordate.

Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, emis de Consiliul Concurenței în temeiul art. 19 alin. (3) din O.U.G. nr. 117/2006, prevede obligativitatea pentru furnizorii de ajutor de stat de a transmite Consiliului Concurenței datele și informațiile pentru anul de raportare, precum și date pentru ultimii doi ani anteriori anului de raportare, până la data de 31 martie a anului următor anului de raportare.

II. IPOTEZE DE LUCRU

Schema de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională.

Baza legală a schemei: H.G. nr. XXX/2007 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru stimularea investițiilor.

Schema aplică prevederile Regulamentului Comisiei Europene nr. 1.628/2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor naționale pentru investițiile cu finalitate regională, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 302 din 24 octombrie 2006.

Numărul ajutorului: XO 111/2007.

Categoria ajutorului: exceptat de la obligația notificării.

Originea ajutorului de stat: bugetul de stat.

Modalitatea (descrierea instrumentului de ajutor de stat) **de acordare a ajutorului de stat:** sume nerambursabile (granturi).

Investițiile pot fi realizate în toate sectoarele de activitate cu excepția: pescuitului, acvaculturii, industriei carboniere, siderurgiei, transportului, construcțiilor de nave maritime, fibrelor sintetice, producerii inițiale a produselor agricole cuprinse în anexa nr. 1 la Tratatul de constituire a Comunității Europene.

În vederea garantării unui nivel viabil și eficient al investițiilor care beneficiază de ajutor, aportul beneficiarului destinat finanțării lor trebuie să fie de cel puțin 50% din costurile eligibile, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui alt ajutor public.

Durata schemei de ajutor de stat este de 5 ani, respectiv pentru perioada 2007 - 2011.

Bugetul total maxim al schemei este echivalentul în lei a 500 milioane euro, în limita plafoanelor bugetare anuale pe perioada celor 5 ani.

Condiții de acordare: realizează investiții cu o valoare care depășește echivalentul în lei a 30 milioane euro și creează cel puțin 300 de noi locuri de muncă, ca urmare a realizării investiției inițiale.

Modul de determinare a cuantumului ajutorului de stat: în limita intensității maxime admise dar nu mai mult de echivalentul în lei a 28,125 mil. euro, respectiv 22,5 mil. euro, pentru regiunea București-Ilfov.

Ajutorul regional pentru investiții este calculat prin referire la costurile investițiilor în active corporale și necorporale rezultate din proiectul de investiție inițială.

- **Cheltuielile aferente investițiilor în imobilizări corporale** cuprind acele cheltuieli legate de achiziționarea de terenuri, clădiri și echipamente.

- **Cheltuielile aferente investițiilor în imobilizări necorporale** cuprind acele cheltuieli legate de transferul de tehnologie sub forma achiziționării de brevete, licențe sau cunoștințe brevetate și cunoștințe tehnice nebrevetate.

Selecția beneficiarilor

Întreprinderea solicitantă trebuie să prezinte, înaintea începerii lucrărilor, o Cerere de finanțare însoțită de următoarele documente :

- a) certificat constatator emis de oficiul registrului comerțului;
- b) situații financiare anuale aprobate, corespunzătoare ultimului exercițiu financiar;
- c) planul de investiții pentru care se solicită finanțarea;
- d) studiu tehnico-economic, întocmit de o firmă de specialitate, din care să rezulte viabilitatea proiectului pentru care se solicită finanțarea;
- e) certificate de atestare fiscală privind îndeplinirea obligațiilor de plată către bugetul general consolidat și către bugetul local;
- f) declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al întreprinderii că:
 - aceasta nu se află în procedură de executare silită, reorganizare judiciară, faliment, închidere operațională, dizolvare, lichidare sau administrare specială, întreprinderea nu are activitățile suspendate sau alte situații similare reglementate de lege;
 - nu au fost emise împotriva acesteia decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau, în cazul în care asemenea decizii au fost emise, că acestea au fost executate, conform prevederilor legale în vigoare;

- întreprinderea nu a beneficiat și nu beneficiază de ajutor de stat pe alte scheme regionale de la alți furnizori de ajutor de stat pentru aceleași costuri eligibile ale investiției inițiale pentru care a solicitat ajutor de stat în temeiul prezentei scheme, precum și declarație pe propria răspundere privind ajutoarele de minimis primite/solicitate pentru aceleași costuri eligibile;

Documentul emis: Acordul de principiu pentru finanțare, completat cu valorile costurilor eligibile și ale ajutorului de stat aprobat după modelul următor:

Prezentarea cheltuielilor eligibile pentru care se solicită finanțarea

Denumire activitate	Tipul de cheltuială eligibilă pentru care se solicită finanțare	Valoarea costurilor eligibile*) - lei -			Valoarea finanțării aprobate - lei -		
		AN I	AN II	AN III	AN I	AN II	AN III
Realizarea de investiții în active corporale și necorporale	a) Costuri eligibile pentru realizarea de investiții în imobilizări corporale :						
	Construcții industriale (cu caracter productiv)						
	Instalații tehnice și mașini						
	Alte instalații, utilaje și mobilier industrial						
	b) Costuri eligibile pentru realizarea de investiții în imobilizări necorporale :						
	Costuri cu transfer de tehnologie prin dobândirea drepturilor de proprietate intelectuală : brevet de invenție, licențe, a know-how-ului sau a cunoștințelor tehnice nebrevetate						
Crearea de noi locuri de muncă	Costuri salariale cu personalul nou angajat în urma realizării proiectului de investiții pe o perioadă de 2 ani:						
	Costuri cu salariul brut						
	Costuri cu asigurarile sociale obligatorii						
	TOTAL						

*) Valoarea costurilor eligibile fără TVA

Contravaloarea in lei a ... Euro la cursul de schimb valutar stabilit de B.N.R. valabil la data emiterii Acordului pentru finanțare

Plata ajutorului de stat

În baza Acordului de principiu pentru finanțare, beneficiarul depune Cererea pentru plata ajutorului de stat, însoțită de documentele justificative.

Alocările specifice individuale se acordă solicitanților selectați, după efectuarea parțială sau totală a cheltuielilor eligibile aferente proiectului de investiții, respectiv activul (corporal sau necorporal) se află fizic la locul unde se realizează investiția, este recepționat, înregistrat în evidențele contabile ale societății și plătit furnizorului.

Suma totală admisă spre decontare se situează în limita valorii în lei prevăzută în Acordul de principiu pentru finanțare.

Valoarea ajutorului de stat care se plătește reprezintă 50% din valoarea înregistrată în contabilitate a fiecărui activ.

Cererea de eliberare a sumei nerambursabile este însoțită de următoarele documente justificative: facturi, proces-verbal de recepție, ordine de plată, extras de cont, fișe ale mijloacelor fixe, etc.

Plata alocărilor specifice individuale se efectuează în etape:

- se primește Cererea de eliberare a tranșei, însoțită de documentele justificative;
- se analizează documentele depuse de beneficiar;
- se verifică la fața locului legalitatea, realitatea, legalitatea și regularitatea operațiunilor economico - financiare;
- se întocmește o Notă de Constatate unilaterală privind verificarea investiției care se va comunica și întreprinderii pentru informare;
- se întocmește un Raport, în care se prezintă tot ceea ce s-a constatat prin analiza efectuată și care va cuprinde în mod obligatoriu: totalul sumelor care se vor deconta în lei, calculul intensității ajutorului de stat și suma rămasă de plată în viitor rezultată în urma diferenței dintre suma totală în lei aprobată prin Acordul de principiu pentru finanțare și sumele decontate;
- se realizează plata prin trezorerie.

Beneficiarii, cheltuielile eligibile și cuantumul ajutorului de stat efectiv plătit către fiecare societate beneficiară în baza acestei scheme sunt prezentate în tabelele următoare:

**Beneficiarii și quantumul ajutorului de stat efectiv plătit
în baza Schemei de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională**

- Mil. Euro-

Beneficiar	Sector activitate	Apartenență grup întreprinderi	Dimensiune întreprindere	Locație	Tipul investiției inițiale	Perioada de derulare	Valoare investiție	Costuri eligibile		Valoare ajutor de stat aprobat	ajutor de stat plătit	Observații
								Valoare	Categorii			
S.C. SPEED S.R.L.	Auto/Cutii de viteză	AUTOMOTIVE GROUP	mare	Timișoara, Județul Timiș	extindere	2008-2009	48,9	48,9	- Instalații tehnice, mașini	24,46	24,46	▪ Face parte din același grup de întreprinderi ca S.C. VAN S.R.L.
S.C. VAN S.R.L.	Auto/Cercetare auto	AUTOMOTIVE GROUP	mare	Sibiu, Județul Sibiu	diversificarea	2008-2011	98,10	64,73	- Construcții, - Instalații tehnice și mașini	28,12	28,12	▪ Face parte din același grup de întreprinderi ca S.C. SPEED S.R.L.
S.C. DRUM SRL	Auto/Anvelope	ARKUM	mare	Brașov, Județul Brașov	extindere	2008-2013	159,00	148,201	-Construcții -Instalații tehnice și mașini - Alte instalații utilaje	28,12	28,02	▪ A realizat o investiție de tip greenfield în perioada 2004-2006. ▪ Proiectul care beneficiază de ajutor de stat reprezintă o extindere a primului proiect.
S.C. PROD NOU S.R.L.	Agricultură / Abator păsări	—	I.M.M.	Craiova, Județul Dolj	greenfield	2008-2010	49,90	45,018	- Studii legate de proiect, -Construcții, - Instalații tehnice și mașini, - imobilizări necorporale (transfer de tehnologie)	22,51	22,51	▪ Nu face parte dintr-un grup de întreprinderi.
TOTAL H.G. nr. XXX/2007							355,9	306,849		103,11	103,11	

**Beneficiarii și costurile eligibile aferente proiectelor de investiții
în baza Schemei de ajutor de stat at având ca obiectiv dezvoltarea regională**

- Mil. Euro-

Beneficiar	Perioada de derulare	Valoare investiție	Costuri eligibile							Ajutor de stat aprobat	Autor de stat plătit	
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	TOTAL			Categorii
S.C.SPEED S.R.L.	2008-2009	48,9	42,35	6,57	-	-	-	-	48,92	- Instalații tehnice, mașini	24,46	24,46
S.C. VAN S.R.L.	2008-2011	98,10	3,388	11,022	31,679	18,641	-	-	64,73	- Construcții, - Instalații tehnice și mașini	28,12	28,12
S.C. DRUM SRL	2008-2013	159,00	1,01	5,31	27,57	50,38	41,04	22,89	148,2	-Construcții -Instalații tehnice și mașini - Alte instalații utilaje	28,12	28,02
S.C. PROD NOU S.R.L.	2008-2013	49,90	0,261	10,513	34,244	-	-	-	45,018	- Studii legate de proiect, -Construcții, - Instalații tehnice și mașini, - imobilizări necorporale (transfer de tehnologie)	22,51	22,51
TOTAL H.G. nr. XXX/2007		355,9							306,868		103,21	103,11

III. MONITORIZAREA

În procesul de monitorizare a schemei de ajutor de stat, Comisia Europeană solicită în data de 06.03.2013, prin intermediul Reprezentanței permanente a României la Uniunea Europeană, în temeiul Art. 8, alin. (3) din Regulamentului (CE) nr.1.628/2006, informații suplimentare pe care autoritățile române trebuie să le transmită Comisiei în termen de 20 de zile lucrătoare de la data solicitării.

DG Concurență va analiza în baza informațiilor solicitate dacă schema de ajutor de stat respectă dispozițiile Regulamentului (CE) nr.1.628/2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor naționale pentru investițiile cu finalitate regională. Se alege un număr restrâns de ajutoare individuale acordate în cadrul schemei și se va analiza conformitatea acestora cu condițiile prevăzute în regulament.

➤ **Informații solicitate de Comisia Europeană referitoare la Schema de ajutor de stat:**

- copie după temeiul juridic al schemei de ajutor, precum și o copie după dispozițiile secundare de punere în aplicare a schemei;

- informații precise cu privire la cheltuielile efective / valoarea ajutorului de stat acordat în temeiul schemei în anul 2008;

- listă cu toți beneficiarii schemei cărora li s-a acordat un ajutor cu o valoare mai mare 200.000 EUR în anul 2008;

- pentru fiecare beneficiar care corespunde solicitării de mai sus, să se indice: dimensiunea societății²²⁾, valoarea totală a ajutorului primit-acordat²³⁾ și forma ajutorului.

➤ **Informații solicitate de Comisia Europeană referitoare la Beneficiarii de ajutor de stat în baza schemei:**

- copii după cererile completate de beneficiari și după documentația cerută de furnizor pentru a evalua cererile;

- un document legal sau contractul în temeiul căruia s-a acordat ajutorul;

- orice schimb de documente între administrația națională și beneficiari pentru a verifica sau demonstra aplicarea corectă a măsurii de ajutor în perioada de monitorizare;

²²⁾ Întreprindere mică și mijlocie [conform definiției cuprinse în anexa 1 la Regulamentul (CE) nr. 70/2001 din 12 ianuarie 2001, JO L 10, 13.01.2001 (valabilă doar până la 31.12.2004). Cu începere din 2005: conform definiției cuprinse în anexa 1 la Regulamentul nr. 364/2004 al Comisiei din 25 februarie 2004, JO L 63, 28.02.2004] sau întreprindere mare.

²³⁾ Valoarea totală primită în anul 2008 și pe întreaga durată a schemei, în Euro sau dacă este cazul, în moneda națională. Cifrele trebuie să corespundă cheltuielilor reale (sau renunțări la venituri efective, în cazul măsurilor fiscale). Pentru instrumente precum împrumuturi și garanții, se recomandă indicarea separată a sumei totale în cauză și a elementului de ajutor corespunzător.

- documentația relevantă din care să reiasă modul în care dimensiunea beneficiarilor a fost stabilită;

- o descriere detaliată a costurilor eligibile subvenționate și valoarea acestora pe ani (pe perioada de monitorizare) și o clarificare în legătură cu modalitatea în care aceste costuri eligibile respectă Regulamentul (CE) nr.1.628/2006, în special prevederile Art. 4 al acestui regulament;

- informații privind intensitatea și necesitatea ajutorului;

- orice rapoarte sau documente care să demonstreze modul în care autoritățile române au verificat că beneficiarii au folosit plățile efectuate în perioada de monitorizare pentru a acoperi costurile eligibile respective;

Referitor la S.C. DRUM S.R.L.

- să se confirme că proiectul S.C. DRUM S.R.L. constă în crearea unei noi unități în sensul punctului 34 din Liniile directoare 2007-2013. În cazul în care proiectul de investiții constă în extinderea unei unități existente, să se indice când a fost construită prima unitate și dacă a beneficiat de ajutor de stat, caz în care să se precizeze costurile eligibile și valoarea ajutorului de stat;

- o descriere detaliată a costurilor eligibile subvenționate și valoarea acestora pe ani (pe perioada de monitorizare) pentru proiectul de investiții al S.C. DRUM S.R.L.;

- să se demonstreze dacă activele materiale eligibile pentru ajutor sunt achiziționate în condiții de piață și dacă sunt noi;

- să se confirme că beneficiarul S.C. DRUM S.R.L. a depus, înainte de începerea lucrărilor la proiect, o cerere pentru ajutor iar autoritățile responsabile cu administrarea schemei au confirmat în scris a priori că proiectul este eligibil pentru ajutor de stat.

Referitor la S.C. VAN S.R.L.

- să se explice, în sensul punctului 34 din Liniile directoare 2007-2013, de ce s-a considerat că investiția inițială a S.C. VAN S.R.L. constă în diversificarea producției unei unități existente prin realizarea de produse noi, care este unitatea existentă și care sunt produsele noi suplimentare care se vor produce;

- care este data de începere a lucrărilor la proiectul de investiție inițială;

- care sunt proiectele de investiții care au beneficiat de ajutor de stat în ultimii trei ani de la data începerii noului proiect de investiții al S.C. VAN S.R.L. și care se găsesc în proximitate geografică imediată cu acest proiect;

- o descriere detaliată a proiectelor de investiții ale S.C. VAN S.R.L. care au beneficiat de ajutor de stat, furnizând în special următoarele: data de începere și finalizare a proiectelor, costurile eligibile, valoarea ajutorului de stat și în ce au constat investițiile;

- în ce măsură există legături tehnice, funcționale și strategice între proiectele de investiții ale S.C. VAN S.R.L. care au beneficiat de ajutor de stat (de exemplu printr-un

proiect de investiție se fabrică un produs intermediar pentru prezentul proiect sau invers).

III. TEMĂ

În vederea formulării răspunsului solicitat de Comisia Europeană:

1) Prezentați documentul legal în baza căruia s-a acordat ajutorul de stat pentru beneficiari;

2) Prezentați o descriere a costurilor eligibile pentru fiecare proiect de investiții;

3) Prezentați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra respectarea prevederii privind cumulul ajutoarelor de stat;

4) Prezentați care sunt documentele prin care se demonstrează respectarea prevederii din regulamentul privind necesitatea ajutorului;

5) Prezentați care sunt informațiile și documentele prin care se demonstrează respectarea prevederii din regulamentul privind investiția inițială;

6) Prezentați care sunt documentele prin care se demonstrează stabilirea dimensiunii beneficiarului;

7) Prezentați care sunt documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra aplicarea corectă a măsurii de ajutor în perioada de monitorizare;

8) Prezentați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra îndeplinirea condițiilor referitoare la respectarea efectului stimulat al ajutorului de stat;

9) Prezentați care sunt informațiile și documentele din care să rezulte:

🇷🇺 că s-a respectat intensitatea,

🇷🇺 că au fost respectate prevederile regulamentului în ceea ce privește finanțarea costurilor eligibile și

🇷🇺 că activele eligibile au fost noi și achiziționate în condiții de piață;

10) Prezentați care sunt documentele prin care se demonstrează modul în care s-a verificat dacă beneficiarii au folosit plățile efectuate pentru a acoperi costurile eligibile;

11) Prezentați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra că proiectul S.C. DRUM S.R.L. respectă prevederile punctului 34 din Liniile directoare 2007-2013;

12) Prezentați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra că au fost respectate prevederile regulamentului în ceea ce privește finanțarea costurilor eligibile și că activele eligibile au fost noi și

achiziționate în condiții de piață în cazul proiectului S.C. DRUM S.R.L.;

13)Prezențați care sunt documentele prin care se demonstrează modul în care s-a verificat dacă beneficiarii au folosit plățile efectuate pentru a acoperi costurile eligibile în cazul proiectului S.C. DRUM S.R.L.;

14)Prezențați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra că proiectul S.C. VAN S.R.L. respectă prevederile punctului 34 din Liniile directoare 2007-2013;

15)Prezențați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise referitor la proiectele de investiții care au beneficiat de ajutor de stat în ultimii trei ani de la data începerii noului proiect de investiții al S.C. VAN S.R.L. și care se găsesc în proximitate geografică imediată cu acest proiect;

16)Prezențați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra că proiectul S.C. VAN S.R.L. respectă prevederile privind data de începere și finalizare a proiectului, costurile eligibile, valoarea ajutorului de stat și în ce au constat investițiile;

17)Prezențați care sunt informațiile și documentele care trebuie transmise pentru a se demonstra existența eventualelor legături tehnice, funcționale și strategice între proiectele de investiții ale S.C. VAN S.R.L. care au beneficiat de ajutor de stat.

5. Sancțiuni în caz de nerespectare a legislației în domeniul ajutorului de stat

Principala sancțiune prevăzută în acest domeniu o reprezintă recuperarea ajutorului de stat. Temeiul juridic este reprezentat de art. 108 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene și de Regulamentul CE nr. 659/1999.

În subcapitolele de mai jos va fi tratată procedura de recuperare a ajutoarelor de stat, cu accent pe subiectul acestei sancțiuni.

5.1. Sancțiuni prevăzute pentru beneficiarul ajutorului de stat

Art. 108 alin. 2 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene statuează că, împreună cu statele membre, Comisia Europeană verifică permanent regimurile ajutoarelor existente în aceste state.

În cazul în care, Comisia Europeană constată că ajutorul acordat de un stat sau prin intermediul resurselor de stat nu este compatibil cu piața internă în conformitate cu articolul 107 sau că acest ajutor este utilizat în mod abuziv, după ce părților în cauză li s-a solicitat să-și prezinte observațiile, aceasta poate decide recuperarea sau modificarea ajutorului de către statul în cauză, în termenul stabilit de Comisie.

În cazul în care Comisia Europeană dispune, prin decizie, *rambursarea, recuperarea* în sarcina beneficiarului ajutorului se naște obligația de rambursare a sumei reprezentând echivalentul ajutorului de stat a cărui recuperare a fost dispusă de Comisia Europeană.

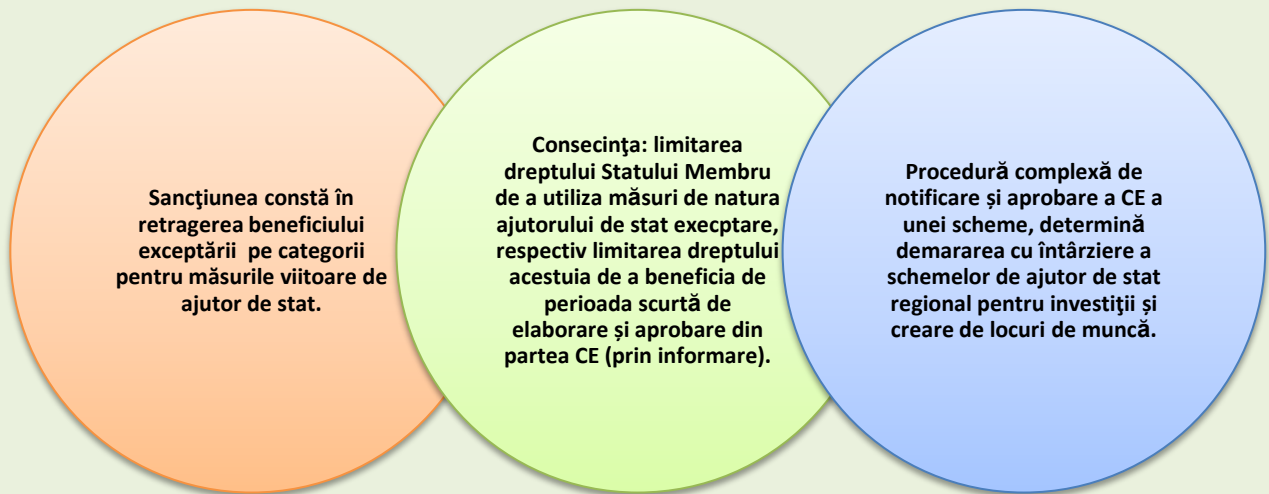
Ajutorul de stat care trebuie rambursat sau recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății până la data recuperării sau a rambursării.

Așa cum rezultă din cele expuse mai sus, subiectul exclusiv al acestei sancțiuni este beneficiarul.

5.2. Dispoziții sancționatorii recente

Prin noua legislație aplicabilă în perioada 2014 – 2020, în mod particular proiectul de Regulament General de Excepții pe Categoriile de Ajutoare (RGECA), se introduce un element de noutate cu privire la subiectul care suportă sancțiunea, respectiv Statul Membru.

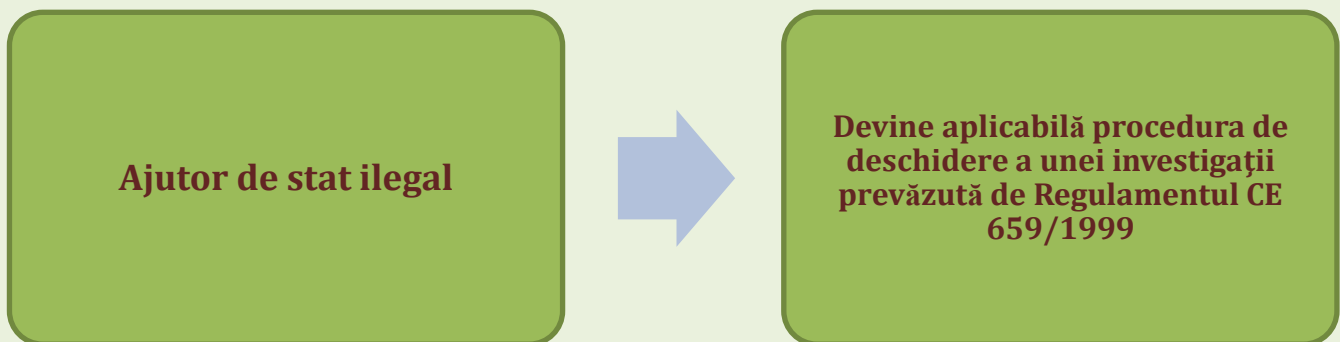
Implicațiile pentru Statul Membru sunt redată în figura de mai jos:

Această măsură corectivă trebuie să fie proporțională cu situația concretă de nerespectare a RGECA.

Totodată, nerespectarea prevederilor RGECA implică 2 situații:

a) *Nerespectarea condițiilor referitoare la compatibilitatea ajutorului de stat:*

b) *Nerespectarea prevederilor legate de procedură (Capitolul II din RGECA):*

Conform prevederilor RGECA, retragerea beneficiului exceptării nu afectează măsurile de ajutor de stat exceptate de la obligația de notificare acordate anterior de către Statul Membru.

În cazul ajutoarelor exceptate, constatarea nerespectării condițiilor de compatibilitate și/sau procedură se realizează prin decizie a Comisiei Europene, după ce Statul Membru a avut posibilitatea de a transmite Comisiei Europene propriile argumente.

În funcție de gravitatea încălcării prevederilor legale, Comisia Europeană poate impune prin decizie ca:

- ❖ Toate măsurile viitoare să fie obligatoriu notificate la Comisia Europeană;
- ❖ Doar o parte din măsurile viitoare să fie notificate la Comisia Europeană, caz în care sancțiunea se poate limita la anumite tipuri de ajutoare/anumite categorii de beneficiari/măsuri adoptate de anumite autorități ale Statului Membru.

5.3. Ajutorul de stat existent, ajutorul de stat ilegal și ajutorul de stat utilizat abuziv

În conformitate cu Regulamentul CE nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE ajutor existent înseamnă:

- ❖ orice ajutor care a existat înainte de intrarea în vigoare a tratatului, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale puse în aplicare anterior și care se aplică și ulterior intrării în vigoare a tratatului;
- ❖ ajutorul autorizat, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale care au fost autorizate de Comisie sau Consiliu;
- ❖ ajutorul considerat a fi fost autorizat atunci când survine autorizarea tacită;
- ❖ ajutoarele față de care s-a prescris dreptul de a cere recuperarea de către Comisie (Prerogativele Comisiei de recuperare a ajutorului sunt supuse unui termen de prescripție de 10 ani);
- ❖ ajutorul considerat ajutor existent deoarece se poate dovedi că, în momentul punerii în aplicare, nu reprezenta un ajutor și că a devenit ajutor ulterior, datorită evoluției pieței comune și fără să fi fost modificat de statul membru. Atunci când anumite măsuri devin ajutoare ca urmare a liberalizării unei activități în conformitate cu dreptul comunitar, astfel de măsuri nu sunt considerate ajutor existent după data fixată pentru liberalizare;

Ce este ajutorul de stat ilegal?

- ❖ Un ajutor de stat nou, altul decât unul existent sau exceptat de la obligația notificării sau de minimis,
- ❖ Pus în aplicare fără să fi fost autorizat de Comisia Europeană,
- ❖ Acordat după ce a fost notificat dar înainte de emiterea unei decizii de către Comisia Europeană în termenul legal.

Articolul 108 alineatul (3) din TFUE impune statelor membre obligația nu doar de a notifica noile măsuri de ajutor de stat Comisiei înainte de punerea în aplicare, ci și de a se

abține de la a le pune în executare înainte de adoptarea unei decizii finale. În cazul nerespectării uneia dintre aceste obligații, se consideră că măsura de ajutor de stat este ilegală.

Ce este ajutorul de stat utilizat abuziv?

❖ Ajutorul de stat folosit de către beneficiar cu încălcarea unei decizii adoptate de Comisia Europeană (decizie de a nu ridica obiecții după o examinare preliminară, decizie pozitivă de închidere a procedurii oficiale de investigare respectiv decizie condiționată de închidere a procedurii oficiale de investigare).

5.4. Recuperarea ajutoarelor de stat

5.4.1. Prevederi comunitare

După o examinare preliminară, în cazul în care Comisia Europeană constată că există îndoieli privind compatibilitatea unei măsuri notificate cu Piața comună, aceasta poate decide să inițieze procedura oficială de investigație²⁴.

În cazul ajutoarelor ilegale sau utilizate abuziv, Comisia Europeană emite o decizie pentru ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar.

De asemenea, în cazul în care Comisia are îndoieli serioase privind respectarea deciziilor sale, aceasta trebuie să aibă la dispoziția sa instrumente suplimentare care să îi permită obținerea informațiilor necesare pentru a verifica dacă deciziile sale sunt respectate efectiv. În acest scop, vizitele de control la fața locului sunt un instrument adecvat și util, mai ales în cazurile de posibilă utilizare abuzivă a ajutorului²⁵.

Reglementările europene relevante în domeniul **recuperării ajutoarelor de stat ilegale** sunt:

❖ Regulamentul CE nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE modificat de Regulamentul UE nr. 734/2013;

❖ Comunicarea din partea Comisiei pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil (2007/C 272/05).

²⁴ a se vedea Regulamentul C.E. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul CE, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 83/1, 27.03.1999, p. 1-9;

²⁵ A se vedea Regulamentul C.E. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul CE, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 83/1, 27.03.1999, p. 1-9;

Scopul recuperării este de a restabili situația care exista pe piață înainte de acordarea ajutorului. Acest lucru este necesar pentru a asigura menținerea condițiilor de egalitate pe piața internă. În acest context, recuperarea ajutorului ilegal și incompatibil nu constituie o sancțiune, ci consecința logică a constatării că acesta este ilegal.

Atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar (denumită „decizie de recuperare”). Comisia nu solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept comunitar.

În cazul ajutoarelor ilegale care nu sunt compatibile cu piața comună, în vederea restabilirii concurenței efective, ajutorul care urmează să fie recuperat în temeiul unei decizii de recuperare trebuie să includă dobânda calculată pe baza unei rate adecvate, fixate de Comisie. Dobânda se datorează de la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului până la data recuperării sale.

Recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedurile legislației naționale a statului membru în cauză, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a deciziei Comisiei. În acest scop și în eventualitatea unei proceduri derulate în fața instanțelor naționale, statele membre în cauză parcurg toate etapele necesare permise de legislațiile naționale respective, inclusiv măsuri provizorii, fără a aduce atingere dreptului comunitar.

Deoarece utilizarea abuzivă a ajutorului poate avea asupra funcționării pieței comune efecte similare cu cele ale ajutorului ilegal trebuie tratată în temeiul unor proceduri similare; întrucât, spre deosebire de ajutorul ilegal, ajutorul susceptibil de a fi fost utilizat abuziv a fost aprobat anterior de către Comisie.

5.4.2. Prevederi naționale

În România procedura de rambursare, recuperare, suspendare sau recuperare provizorie a ajutorului de stat ilegal și a ajutorului de stat utilizat abuziv este reglementată în capitolul 5 din OUG nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat aprobată cu modificări, prin Legea nr. 137/2007.

Potrivit acestor prevederi:

❖ Beneficiarul unui ajutor de stat este obligat să ramburseze suma reprezentând echivalentul ajutorului de stat a cărui recuperare a fost dispusă de Comisia Europeană, cu excepția situației în care punerea în aplicare a deciziei Comisiei Europene a fost suspendată, în conformitate cu reglementările comunitare. Ajutorul de stat care trebuie

rambursat sau recuperat include și dobânda aferentă, datorată de la data plății până la data recuperării sau a rambursării.

- ❖ Rata dobânzii aplicabile este cea stabilită potrivit prevederilor Regulamentului CE 659/1999.

- ❖ Beneficiarul nu mai poate primi niciun alt ajutor de stat până la recuperarea, rambursarea ajutorului dispusă în cadrul unei proceduri comunitare (așa-numitul principiu Deggendorf).

- ❖ Consiliul Concurenței trimite de îndată furnizorului de ajutor de stat o copie a deciziei Comisiei Europene prin care s-a dispus recuperarea ajutorului de stat ilegal sau a ajutorului utilizat abuziv, primită prin intermediul Reprezentanței permanente a României pe lângă Uniunea Europeană.

- ❖ Furnizorul de ajutor de stat transmite beneficiarului de îndată o copie a deciziei Comisiei Europene. Furnizorii de ajutor de stat au obligația de a lua de îndată toate măsurile necesare pentru aplicarea deciziei Comisiei Europene, în vederea îndeplinirii obligațiilor de Stat Membru. În aplicarea prevederilor referitoare la ajutorul de stat ilegal și la cel utilizat abuziv, furnizorii de ajutor de stat pot să emită proceduri proprii.

- ❖ Furnizorii vor emite decizii prin care se dispune stoparea sau recuperarea ajutoarelor de stat acordate. Deciziile furnizorilor au caracter de titlu executoriu.

- ❖ În cazul în care beneficiarul nu rambursează ajutorul de stat, furnizorul, în baza deciziei Comisiei Europene, se va adresa Curții de Apel București pentru ca aceasta să dispună anularea actului prin care a fost acordat ajutorul de stat și, pe cale de consecință, recuperarea acestuia și a dobânzii aferente.

- ❖ Hotărârea Curții de Apel București este supusă recursului. Recursul se judecă la Înalta Curte de Casație și Justiție. Dispozițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

- ❖ Consiliul Concurenței îndeplinește rolul de autoritate de contact între Comisia Europeană și furnizorii de ajutor de stat în procedura de adoptare a deciziilor de suspendare sau recuperare provizorie a ajutoarelor de stat.

- ❖ Furnizorii de ajutor de stat transmit Consiliului Concurenței date, informații și documente cu privire la stadiul recuperării, al recuperării provizorii sau al suspendării ajutoarelor de stat.

Nici Comisia și nici autoritățile naționale nu pot solicita recuperarea ajutorului în cazul în care acesta ar contraveni unui principiu general de drept comunitar, cum ar fi principiul așteptărilor legitime sau când intervine prescripția dreptului de a cere recuperarea ajutorului.

5.4.3. Termenul de prescripție privind dreptul Comisiei Europene de a cere recuperarea ajutorului de stat

Prerogativele Comisiei de recuperare a ajutorului sunt supuse unui termen de prescripție de 10 ani. Termenul de prescripție începe să curgă din ziua în care ajutorul ilegal este acordat beneficiarului fie ca ajutor individual, fie ca ajutor în cadrul unei scheme de ajutor.

Orice măsură adoptată de către Comisie sau, la solicitarea acesteia, de către un stat membru, cu privire la ajutorul ilegal întrerupe termenul de prescripție. După fiecare întrerupere, începe să curgă un nou termen de prescripție. Termenul de prescripție se suspendă atâta timp cât decizia Comisiei face obiectul unei proceduri în curs de desfășurare în fața Curții de Justiție a Comunităților Europene.

Orice ajutor pentru care termenul de prescripție a expirat este considerat ajutor existent.

5.4.4. Principiul așteptărilor legitime

Principiul așteptărilor legitime este invocat de agenții economici în cazurile de recuperare a ajutoarelor de stat și joacă un rol important în formularea strategiei de apărare a acestora în cazurile în fața Curții sau Tribunalului de la Luxemburg.

Unul din principiile dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care se poate interpreta astfel: atunci când o autoritate publică a promis în mod public sau a adoptat o practică sau o decizie care stabilește o măsură într-un anumit domeniu de activitate, acea practică, promisiune, decizie rămâne aplicabilă cât timp nu exista un anumit motiv ca aceasta să fie înlăturată. În materia ajutorului de stat, acest principiu se poate enunța astfel: atunci când Comisia Europeană a creat impresia că ajutorul este compatibil, beneficiarul ajutorului de stat poate să invoce așteptări legitime întrucât atitudinea Comisiei i-a conferit certitudinea că ajutorul de stat nu este recuperabil.

Așteptările legitime pot rezulta din situații precum:

- ❖ Adoptarea anterioară a unei decizii de către Comisia Europeană în legătură cu același ajutor pentru care ulterior se solicită recuperarea,
- ❖ Similitudinile existente între o schemă de ajutor de stat pentru care se solicită recuperarea și o altă schemă pentru care Comisia a adoptat o decizie de ne-obiecțiune,
- ❖ Lipsa unor acțiuni din partea Comisiei în cazul în care i s-a adus la cunoștință intenția statului membru de a adopta o măsură de sprijin financiar,

❖ Informarea în mod greșit a statului membru, de către Comisie, că o măsură nu reprezintă ajutor de stat etc..

Aria de aplicare a principiului așteptărilor legitime a fost restrânsă odată cu introducerea principiului investitorului diligent. Acest principiu poate fi enunțat astfel: un investitor diligent trebuie și poate să urmărească dacă procedura a fost urmată de către statul membru furnizor a ajutorului de stat. Astfel, un investitor care beneficiază de ajutor de stat nu poate invoca așteptări legitime dacă art. 108 (3) din Tratat nu a fost respectat, respectiv dacă nu a fost urmată procedura de notificare și autorizare a ajutorului înaintea acordării lui (cazul C-24/95).

Din jurisprudența Curții Europene de Justiție reiese că ,în general, pentru ca o parte să se poată baza pe principiului așteptărilor legitime trebuie să respecte următoarele condiții:

❖ Partea trebuie să aibă posibilitatea de a invoca un drept dobândit, susceptibil de protecție,

❖ Interferența cu acest drept trebuie să fi fost imprevizibilă și trebuie să fi avut loc fără avertisment și fără nici o măsură de tranziție de natură să permită unei părți diligente să evite pierderea și

❖ Să nu existe un interes public superior care să se opună așteptării legitime.

Recuperarea ajutoarelor de stat se poate realiza fie în baza unei decizii de recuperare emisă de Comisia Europeană, fie în baza unei decizii de recuperare emisă de furnizorul de ajutor de stat.

5.4.5. Decizii

5.4.5.1. Decizii emise de Comisia Europeană

În cazul utilizate abuziv²⁶, Comisia Europeană emite o decizie pentru ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar.

Ajutorul care urmează să fie recuperat în temeiul unei decizii de recuperare include dobânda calculată pe baza unei rate adecvate, fixate de Comisia Europeană.

²⁶ *Ajutor de stat utilizat abuziv*” înseamnă ajutorul folosit de către beneficiar cu încălcarea unei decizii adoptate în temeiul articolului 4 alineatul (3) sau al articolului 7 alineatul (3) sau (4) din Regulamentul CE 659/1999. A se vedea prevederile art. 1 lit. g) din Regulamentul CE 659/1999;

Dobânda se datorează de la data la care ajutorul utilizat abuziv a fost pus la dispoziția beneficiarului până la data recuperării sale.

Procedura de recuperare în baza unei decizii emise de către Comisia Europeană este prevăzută la **Capitolul 5** – *“Rambursarea, recuperarea, suspendarea sau recuperarea provizorie a ajutorului de stat ilegal și a ajutorului de stat utilizat abuziv”* din *O.U.G. nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, cu modificările și completările ulterioare*.

În aplicarea prevederilor referitoare la ajutorul de stat ilegal și la cel utilizat abuziv, furnizorii de ajutor de stat pot să emită proceduri proprii.

Studiu de caz – Prezentarea Deciziei de recuperare emisă de Comisia Europeană pentru ajutorul de stat acordat Malev Hungarian Airlines Zrt- SA 3058427

După câteva încercări de a efectua privatizarea, în anul 2007, statul maghiar a încheiat un contract de vânzare – cumpărare cu AirBridge Zrt privind achiziționarea a 99,95% din acțiuni. În schimbul acțiunilor, AirBridge Zrt a plătit 200 de milioane de forinți.

Contractul de privatizare a fost notificat Comisiei Europene, în conformitate cu prevederile art. 108 (2) din TFUE.

Ca urmare a dificultăților financiare întâmpinate de AirBridge Zrt, Vnesheconohmbank din Rusia a achiziționat 49,5% din AirBridge Zrt, devenind astfel acționar indirect la Malev.

În martie 2010, Comisia Europeană a devenit atentă asupra acestui caz datorită articolelor din presă care menționau despre intenția statului maghiar de a re-naționaliza compania Malev. Autoritățile din Ungaria au confirmat cele apărute în presă prin email, în data de 2 martie 2010.

În 10 martie 2010, prin mail, Comisia Europeană a primit o plângere din partea Wizz Air, companie de transport aerian low – cost, competitor al Malev. Obiectul plângerii era reprezentat de ajutoarele de stat ilegale și incompatibile pe care Statul maghiar le-ar fi acordat companiei Malev sub diverse forme. În data de 19 martie 2010, Comisia Europeană a transmis autorităților din Ungaria versiunea neconfidențială a acestei plângeri, împreună cu solicitarea de informații suplimentare, la care acestea au răspuns în data de 30 aprilie.

²⁷ C (2011) 9316 final din 01.09.2012; C38/2010; NN 69/2010.

La întâlnirea care a avut loc în data de 5 mai 2010, autoritățile din Ungaria și-au exprimat intenția de a restructura compania Malev, precizând faptul că încă nu fuseseră încă stabilite condițiile restructurării.

În luna octombrie 2010 a intervenit ce-a de-a doua plângere din partea unui competitor al companiei Malev care nu și-a dezvăluit identitatea. În data de 21 octombrie 2010, Comisia Europeană a transmis autorităților din Ungaria această plângere, împreună cu solicitarea de informații suplimentare, la care acestea au răspuns în data de 19 noiembrie.

Ulterior, a urmat o corespondență între autoritățile din Ungaria și Comisia Europeană, ca urmare a solicitărilor Comisiei.

Pe fondul celor de mai sus, în data de 21 decembrie 2010 Comisia Europeană a inițiat procedura formală de investigație, pe baza art. 108 (2) din TFUE, suspicionând acordarea de ajutoare de stat în favoarea companiei Malev.

Decizia de deschidere a procedurii formale de investigație a fost publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din data de 26 Mai 2011.

Au fost primite comentarii din partea a 2 părți interesate, respectiv Wizz Air și din partea unui competitor a cărui identitate nu poate fi divulgată.

Măsurile de sprijin financiar în favoarea companiei Malev supuse investigației au fost numeroase, unele fiind acordate fie ca împrumut, fie ca aport de capital.

Pe baza informațiilor, Comisia Europeană a analizat prezența ajutorului de stat și respectiv, compatibilitatea acestuia cu prevederile legislației în domeniu, respectiv, *Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate*, dat fiind că Malev se afla într-o situație financiară dificilă.

Comisia Europeană a identificat 8 măsuri de natura ajutorului de stat pentru Malev, constatând totodată neîndeplinirea criteriilor și condițiilor prevăzute în *Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea firmelor în dificultate*.

Astfel, prin decizie, Comisia Europeană a dispus recuperarea ajutoarelor de stat cu dobândă, acordând autorităților din Ungaria un termen de recuperare de 4 luni de la data comunicării deciziei de recuperare.

5.4.5.2. Decizii emise de furnizorii de ajutor de stat

În cazul în care furnizorul de ajutor de stat constată că nu mai sunt îndeplinite condițiile prevăzute în actul normativ/administrativ de acordare a ajutorului de stat, acesta poate dispune recuperarea partial a ajutorului de stat plătit.

În calitate de furnizor de ajutor de stat, Ministerul Finanțelor Publice are obligația de a urmări modul de utilizare a ajutoarelor de stat acordate, și să dispună măsurile necesare în cazul în care condițiile prevăzute la acordarea ajutorului de stat nu mai sunt întrunite.

În îndeplinirea atribuției de supraveghere a modului de utilizare a ajutoarelor de stat, M.F.P. colaborează cu:

- Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice - Agenția Națională de Administrare Fiscală;
- Direcțiile generale ale finanțelor publice județene, a municipiului București și Direcția generală de administrare a marilor contribuabili;
- Alți furnizori de ajutor de stat;
- Operatorii economici beneficiari de ajutor de stat.

Recuperarea ajutorului de stat se poate dispune în baza prevederilor:

- **O.U.G. nr. 117/2006** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007;
- **Actului normativ/administrativ de acordare;**
- **Regulamentului (CE) nr. 794/2004** de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, cu modificările ulterioare;
- **Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1133/2008** privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea de către Ministerul Economiei și Finanțelor a prevederilor art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007.

În conformitate cu art. **18 alin. (3)** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007, Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de furnizor de ajutor de stat, dispune măsuri în legătură cu

modul de utilizare a ajutoarelor de stat aflate în derulare la operatorii economici beneficiar și poate emite decizii prin care dispune recuperarea ajutoarelor de stat acordate, aceste decizii având caracter de titlu executoriu.

Deciziile prin care se dispune recuperarea ajutorului de stat trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- Emitentul deciziei, sediul social și codul de identificare ale acestuia;
- Numărul și data deciziei;
- Denumirea operatorului economic;
- Codul unic de înregistrare;
- Domiciliul fiscal;
- Obiectul deciziei;
- Motivele de fapt și de drept care au condus la emiterea deciziei;
- Data la care ajutorul de stat a fost pus la dispoziție beneficiarului;
- Data până la care s-a calculat dobânda de recuperare;
- Cuantumul ajutorului de stat, precum și al dobânzii ce trebuie recuperate;
- Rata dobânzii utilizată pentru determinarea cuantumului dobânzii de recuperat;
- Temeiul legal în baza căruia s-a dispus recuperarea ajutorului de stat, precum și a dobânzilor aferente;
- Temeiul legal al puterii executorii a deciziei;
- Organul la care se depune contestația și termenul de depunere a acesteia;
- Data la care își produce efectele decizia;
- Numele și semnătura ministrului finanțelor publice sau ale persoanei înlocuitoare de drept și ștampila instituției publice.

Decizia de recuperare se transmite operatorului economic beneficiar și spre aplicare organelor fiscale competente în administrarea beneficiarilor de ajutor de stat.

Deciziile de recuperare a ajutoarelor de stat se transmit spre executare silită.

Sumele recuperate reprezentând ajutoare de stat, care se fac venit la bugetul de stat, se virează în contul 22.01.24 "Venituri din ajutoare de stat recuperate".

Recuperarea ajutoarelor de stat include și aplicarea unei dobânzi.

Mecanismul de stabilire a dobânzii este prevăzut de Regulamentul CE nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999, astfel:

Conform prevederilor regulamentului, **Comisia Europeană publică ratele dobânzii aplicabile recuperării ajutoarelor de stat, în vigoare și anterioare, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și, cu titlu de informare, pe internet.**

În cazul în care cea mai recentă medie pe trei luni a ratelor swap interbancare pe cinci ani disponibilă, la care se adaugă 75 puncte de bază, diferă cu mai mult de 15 % față de rata dobânzii aplicabile recuperării ajutorului de stat în vigoare, Comisia recalculează rata dobânzii aplicabile recuperării. Noua rată se aplică din prima zi a lunii următoare recalculării efectuate de Comisie.

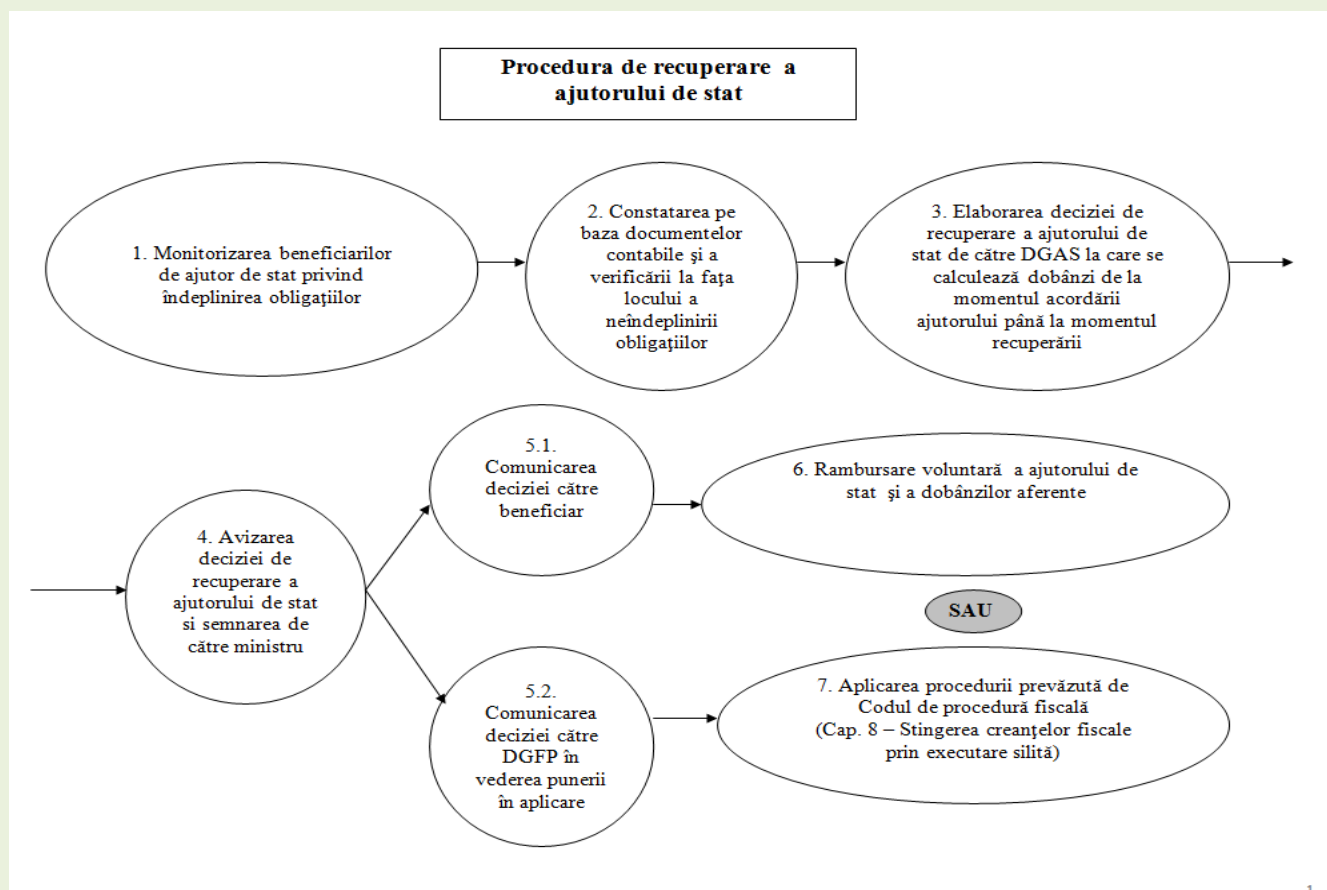
Comisia informează, prin intermediul unei scrisori, statele membre cu privire la recalculare și la data de la care se aplică aceasta.

Rata dobânzii aplicabile recuperării ajutoarelor de stat pentru România este publicată pe pagina web a Consiliului Concurenței www.ajutordestat.ro, la Secțiunea "Dobânda de referință".

Dobânda se calculează de la data la care ajutorul de stat a fost pus la dispoziția beneficiarului, până la data recuperării efective, fiind aplicabil principiul capitalizării.

Regulamentul Comisiei (CE) nr. 271/2008 din 30 ianuarie 2008, care a modificat Regulamentul (CE) nr. 794/2004, prevede faptul că, **exceptând cazul în care este menționat altfel într-o decizie specifică, rata de recuperare va fi, de asemenea, calculată prin adăugarea a 100 de puncte de bază la rata de bază.**

Procedura de recuperare aplicată de Ministerul Finanțelor Publice este redată în graficul de mai jos:

În **Tabelul nr. 3** sunt prezentate câteva cazuri pentru care Ministerul Finanțelor Publice a emis decizii de recuperare.

Tabelul nr. 3

Exemple de cazuri de aplicare a procedurii de recuperare a ajutorului de stat		
Denumirea beneficiarului de ajutor de stat	SC CONPREF SA Tulcea SC UPRUC SERV SA Făgăraș	SC SILTEX SRL Brăila SC YES SRL București
Baza legală	Facilități fiscale sub formă de eșalonări și scutiri acordate la privatizare prin Ordine comune încheiate între A.V.A.S. și M.F.P.	Ajutoare de minimis acordate în baza HG nr. 1164/2007

Monitorizarea și constatarea neîndeplinirii obligațiilor	<p>A.V.A.S. a demarat procedura de recuperare a ajutorului pentru care această instituție este furnizor, informând M.F.P. să dispună măsurile legale ce se impun pentru recuperarea ajutoarelor de stat acordate.</p>	<p>Urmare a procedurii de monitorizare, M.F.P. a constatat că cele două societăți se află sub incidența procedurii de faliment.</p>
Emitere decizie de recuperare	<ul style="list-style-type: none"> • Decizia de recuperare nr. 2159/18.08.2010 a ajutorului de stat utilizat abuziv de către SC CONPREF SA Tulcea; • Decizia de recuperare nr. 1851/05.04.2011 a ajutorului de stat utilizat abuziv de către SC UPRUC SERV SA Făgăraș; 	<ul style="list-style-type: none"> • Decizia nr. 2489/26.10.2010 de recuperare a ajutorului de minimis acordat SC SILTEX SRL, emisă de Ministerul Finanțelor Publice; • Decizia nr. 921/29.06.2012 de recuperare a ajutorului de minimis acordat SC YES SRL în baza schemei de minimis instituită în baza HG nr. 1164/2007, cu modificările și completările ulterioare.
Comunicarea deciziilor către beneficiar și DGFP pentru punere în aplicare	Sunt în curs de recuperare	

În baza H.G. nr. 1164/2007 privind acordarea de ajutoare de minimis pentru dezvoltarea sau modernizarea întreprinderilor, cu modificările și completările ulterioare, pentru S.C. X S.R.L. a fost emis Acord de principiu pentru finanțare. Finanțarea nerambursabilă era destinată pentru realizarea proiectului de investiții „Achiziționarea de echipamente și instalații de lucru pentru service-ul auto”.

Conform Acordului de principiu pentru finanțare, pentru SC X S.R.L. a fost aprobat un ajutor de stat în valoare de aproximativ 800.000 lei pentru realizarea proiectului de investiții.

Ajutorul de stat s-a acordat în tranșe, pe o perioadă de doi ani consecutivi, respectiv Y lei în anul 2010 și Y lei în anul 2011 după ce întreprinderea a efectuat cheltuielile eligibile aferente proiectului de investiții aprobat spre finanțare.

S.C. X S.R.L. a depus trei Cereri de eliberare a sumei nerambursabile prin care a fost solicitată plata ajutorului de minimis reprezentând cheltuieli eligibile efectuate.

Ministerul Finanțelor Publice a efectuat verificări la sediul social și la punctul de lucru al societății pentru a se constata realitatea, legalitatea și regularitatea operațiunilor economico-financiare pentru care s-a solicitat finanțarea în cadrul schemei, precum și existența fizică a echipamentelor și a instalațiilor de lucru achiziționate.

În urma verificării s-a constatat că achiziția echipamentelor și a instalațiilor de lucru s-a realizat în condiții de piață, respectându-se astfel prevederile H.G. nr. 1164/2007, cu modificările și completările ulterioare și principiile O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Raportul privind finanțarea proiectului de investiții al S.C. X S.R.L., echipa de control a propus decontarea cheltuielilor eligibile efectuate cu suma de Y lei care reprezintă tranșa I aferentă anului 2010 prevăzută în Acordul de Principiu pentru finanțare.

Totodată, prin alte 2 Rapoarte de finanțare, echipa de control a propus decontarea sumei de Y lei care reprezintă tranșa a II-a aferentă anului 2011 prevăzută în Acordul de Principiu pentru finanțare.

Motivele de fapt și de drept care au condus la emiterea deciziei de recuperare:

În conformitate cu art. 8 din H.G. nr. 1164/2007, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de furnizor, verifică periodic respectarea îndeplinirii condițiilor impuse de prevederile H.G. nr. 1164/2007, cu

modificările și completările ulterioare, și în cazul în care se constată nerespectarea acestor condiții, se dispune recuperarea totală sau parțială a ajutorului de minimis.

La acordarea ajutorului de minimis pentru S.C. X S.R.L în cadrul schemei au fost stabilite următoarele obligații pentru beneficiar:

- de a implementa proiectul de investiții „Achiziționarea de echipamente și instalații de lucru pentru service-ul auto” în vederea extinderii activității prin executarea de lucrări de service auto;
- de a utiliza activele în exclusivitate în locația care a beneficiat de ajutor de stat;
- de a include investiția în categoria activelor proprii ale firmei și să rămână în locația unde a beneficiat de ajutor de stat pentru cel puțin 5 ani, calculat din momentul în care investiția a fost finalizată și trebuie să fie utilizate pentru derularea operațiunii finanțate.

În urma verificărilor efectuate, Ministerul Finanțelor Publice a constatat că S.C. X S.R.L nu a respectat prevederile lit. a) și lit. d) pct. 6 Cap IV din Anexa nr. 2 la H.G. nr.1164/2007, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a constatat lipsa a 3 echipamente care nu au fost identificate fizic.

Ajutorul de minimis supus recuperării

Temeiul legal pentru recuperarea ajutorului de minimis a fost reprezentat de:

❖ **Art. 18 alin. (3)** din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 117/2006*, cu modificările și completările ulterioare.

❖ **Art. 12 și art 13 lit. a)** din Normele metodologice pentru aplicarea de către Ministerul Finanțelor Publice a prevederilor art. 18 din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 117/2006* privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 137/2007*, aprobate prin *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1133/2008*.

Ajutorul de minimis a fost pus la dispoziția S.C. X S.R.L la data la care suma nerambursabilă a fost virată în contul deschis de societate la Trezorerie.

Cuantumul ajutorului de stat ce trebuie recuperat de la S.C. X S.R.L. este în sumă totală de **Y lei**. Ajutorul de minimis a fost alocat în conformitate cu Acordul de principiu pentru finanțare, respectiv **Y lei** care reprezintă o parte din tranșa aferentă anului 2011.

Dobânda datorată aferentă ajutorului de minimis care trebuie recuperat se calculează de la data plății ajutorului de minimis până la data recuperării, conform alin. (1) art. 26 Cap. V din *O.U.G. nr. 117/2006* privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Rata dobânzii aplicabilă recuperării ajutorului se stabilește în conformitate cu *Regulamentul (CE) nr. 794/2004* de punere în aplicare a *Regulamentului (CE) nr.*

659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, cu modificările ulterioare. Rata dobânzii ce urmează să se aplice este rata în vigoare la data la care ajutorul de minimis a fost pus la dispoziția beneficiarului pentru prima dată.

Rata dobânzii se aplică la o bază compusă până la data recuperării ajutorului. Dobânzile acumulate pe parcursul anului precedent produc dobânzi în fiecare an următor. Rata dobânzii mai sus menționate, se aplică de-a lungul întregii perioade până la data recuperării. În cazul în care trec mai mult de cinci ani de la data la care ajutorul utilizat abuziv a fost pus la dispoziția beneficiarului pentru prima dată până la data recuperării ajutorului, rata dobânzii se recalculează la intervale de cinci ani, având ca bază rata în vigoare în momentul recalculării.

Dobânda aplicabilă este dobânda stabilită de Comisia Europeană pentru România, după cum urmează:

Nr. crt.	Perioada	Dobânda aplicabilă* (%/an)
1	01.01.2011 - 31.12.2011	8,18
2	01.01.2012 - 31.05.2012	7,85
3	01.06.2012 - 31.12.2012	6,58
4	01.01.2013 - 30.09.2013	7,18

* Se aplică dobânda stabilită de Comisia Europeană pentru România, pentru perioada ulterioară aderării României la Uniunea Europeană, art. 14(2) din Regulamentul CE nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din tratatul CE modificat; la dobânda comunicată de CE se adaugă 1, adică 100 de puncte procentuale (http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html)

6. BIBLIOGRAFIE

1. **REGULAMENTUL (CE) NR. 659/1999** al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 83/1 din 27.03.1999, cu modificările și completările ulterioare;
2. **REGULAMENTUL (UE) NR. 734/2013** al Consiliului din 22 iulie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 204 din 31.07.2013;
3. **REGULAMENTUL (CE) NR. 794/2004** al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 140/1 din 30.04.2004, cu modificările și completările ulterioare;
4. **REGULAMENTUL (CE) NR. 271/2008** al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 82, 25.03.2008, p.1;
5. **REGULAMENTUL (CE) NR. 994/98** al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 142/1 din 14.05.1998, cu modificările și completările ulterioare;
6. **REGULAMENTUL (CE) NR. 1998/2006** al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 379 din 28.12.2006;
7. **ORIENTĂRILE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT REGIONALE PENTRU PERIOADA 2014-2020**, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 209 din 23.07.2013;
8. **COMUNICAREA COMISIEI PRIVIND APLICAREA, DE LA 1 AUGUST 2013, A NORMELOR PRIVIND AJUTOARELE DE STAT PENTRU MĂSURILE DE SPRIJIN ÎN FAVOAREA BĂNCILOR ÎN CONTEXTUL CRIZEI FINANCIARE**, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. C 216 din 30.07.2013;
9. **ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 117/2006** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Legea nr. 137/2007, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1042 din 28.12.2006;

10. **REGULAMENTUL PRIVIND PROCEDURILE DE MONITORIZARE A AJUTOARELOR DE STAT** aprobat prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/2007 și publicat în Monitorul Oficial al României nr. 436 din 28.06.2007;
11. **REGULAMENTUL PRIVIND TRANSPARENȚA RELAȚIILOR FINANCIARE** dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi, aprobat prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 120/2004 și publicat în Monitorul Oficial al României nr. 525 din data de 10.06.2004, cu modificările și completările ulterioare;
12. **ORDIN NR. 1133 DIN 11 APRILIE 2008 PRIVIND APROBAREA NORMELOR METODOLOGICE PENTRU APLICAREA DE CĂTRE MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANȚELOR A PREVEDERILOR ART. 18 DIN ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI NR. 117/2006 PRIVIND PROCEDURILE NAȚIONALE ÎN DOMENIUL AJUTORULUI DE STAT**, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308/21 aprilie 2008.
13. **REGULAMENTUL (CE) NR. 1083/2006** al Consiliului de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 301 din 12.11.2008;
14. **REGULAMENTULUI (CE) NR. 1828/2006** de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 371/1 din 27.12.2006;
15. **REGULAMENTUL (UE) nr. 832/2010** al Comisiei din 17 septembrie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1828/2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională;
16. **REGULAMENTUL (CE) nr. 1080/2006** al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;

17. **REGULAMENTUL (CE) nr. 1084/2006** al Consiliului din 11 iulie 2006 de creare a Fondului de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94;
18. **OUG nr. 64/2009** privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
19. **HG nr. 759/2007** privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale;
20. **OUG nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
21. **http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html**;
22. **<http://www.ajutordestat.ro/?lang=ro#>**.